

GŁOS KATOLICKI

**TYGODNIK
POLSKIEJ
EMIGRACJI**

31 VII i 7 VIII 1994

Nr 27 (1651) Rok XXXVI

FRANCJA 6,00 FF.

BELGIA 36 FB.

NIEMCY 1,80 DM.

ODNOWIĆ OBLICZE ZIEMI

Codienne serwisy informacyjne przynoszą kolejne wiadomości o przemocy, ofiarach, nadużyciach, o frontach wojen i walk. Kryzys ogarnia kraje bogate i biedne, a politycy i ludzie odpowiedzialni za organizację różnych sektorów życia społecznego nie radzą sobie z rozwiązywaniem dramatów ludów, narodów, czy poszczególnych osób. Współczesności towarzyszy chaos i dezorientacja umysłów oraz serc. Wielu ludzi nie rozróżnia już dobra od zła, prawdy od fałszu, cnoty od grzechu. Przytoczone zachowania nie są wynikiem zagubienia, ale niepokojącym zjawiskiem odsłaniającym w sposób widomy, iż poszerza się obszar zła.

Mimo postępu cywilizacyjnego oraz coraz szerzej respektowanych praw osoby ludzkiej, świat nie posuwa się ku dobru i prawdzie. Wręcz przeciwnie - wygląda, jakby w sferze duchowości i moralności cofał się, jakby nieuchronnie zsuwał się w dół.

W miarę czytelny obraz ojczysty, w którym wiadomo było, kto jest kim, za kim się opowiedzieć w życiu politycznym, społecznym, ideowym - zaginął. Rozmyły się granice praworządności, prawości, troski o dobro wspólne. Panuje niezgoda, nieuczciwość, nieodpowiedzialność. Ludzie ludziom oferują zagrożenie, niepokój, lęk, zwątpienie. Duch Święty wzywany przez Ojca Świętego Jana Pawła II i nieprzeliczone rzesze podczas pierwszej pielgrzymki wysłuchał nas. Zstąpił. Sprawił dar jedności serc i umysłów, posiał ziarno prawdy i nadziei, przyniósł nam wolność pokonując bez jednego wystrzału wielomilionowe zbrojne

armie. Lecz zaraz potem przyszedł nieprzyjaciół i posiał kłókol. Zatarła się granica jasnych wyborów. Wypadł z rąk klucz odnowy i rozumienia.

W świecie trwa walka. Jej linia nie przebiega jednak między poszczególnymi narodami ani między taką czy inną opcją ideową. Walka odbywa się między dobrem i złem. Zatacza coraz szersze kręgi. Tworzy zagrożenie natury duchowej, moralnej a nawet fizycznej. Uderza w Boga, Jego Kościół, we wszystkich ludzi, a zwłaszcza w słabych, w dzieci i młodzież. To walka poważna - o ludzkiego ducha, naszego ducha. Bój cięższy i trudniejszy niż za czasów totalitaryzmu. Decyduje o teraźniejszości i przyszłości.

Widząc niemoc ludzką przy całym potencjale postępu, niemoc polityków choćby wobec eks-Jugosławii, niemoc ekonomistów wobec bezrobocia, inflacji, niemoc autorytetów wobec przemocy i deprawacji, widząc niemoc środków, jakimi dysponuje człowiek końca XX wieku oraz własną bezsilność, a postrzegając coraz bardziej rozprzestrzeniające się i zagrażające zło - ludzie kultury i nauki zgromadzeni w Duszpasterstwie Środowisk Twórczych w Warszawie, pamiętając słowa naszego Pana, iż są rodzaje zła, które można pokonać tylko modlitwą i postem (Mk 9,29), podjęli decyzję, aby kolejny raz zwrócić się do Boga i prosić Go o pomoc dla świata, prosić w bezustannej modlitwie.

Ciąg dalszy na str. 2

W NUMERZE M. IN.:

- **W RUBRYCE "KOMENTARZ":**
WYBORY SAMORZĄDOWE
JAN KCIUK
(str. 2)

- **PRAWO NATURALNE...**
WYPOWIEDŹ JANA PAWŁA II
(str. 4 i 5)

- **PORADY PRAWNE:**
O PRAWIE DO URLOPU
PISZE WIESŁAW DYŁĄG
(str. 6)

- **WATYKAN -**
STOLICA APOSTOLSKA (III)
PLAC I BAZYLIKA ŚW. PIOTRA
DARIUSZ DŁUGOSZ
(str. 7)

- **PROSZĘ POSŁUCHAĆ**
MUZYKOLOGA
ARTYKUŁ MUZYCZNY
PROF. J. MYCIŃSKIEGO
(str. 8 i 9)

- **NAJNOWSZA "BITWA"**
O ANGLIĘ
WYWIAD Z DYR. LOTU W LONDYNIE
(str. 9)

- **SEZON POLOWAŃ**
FELIETON J. KLECHTY
(str. 10)

- **POLACY NA ZACHODZIE:**
AUBY - DIAMENTOWY JUBILEUSZ;
SZKOŁA POLSKA Z WIZYTĄ W RZYMIE;
Z PIELGRZYMKI NA SION;
VAUDRICOURT - 25 CZERWCA;
(str. 11, 12 i 13)

- **PROGRAM TV POLONIA (1-408)**

OD REDAKCJI: UWAGA!

Przypominamy wszystkim Drogim Czytelnikom, że w okresie letnich wakacji GŁOS KATOLICKI ukazuje się co DWA TYGODNIE.

Z KRAJU

■ Prezydent Lech Wałęsa skorzystał z prawa weta i nie podpisał przyjętej już przez Sejm ustawy dopuszczającej aborcję. Obecnie dla uchwalenia ustawy wbrew prezydentowi posłowie i senatorzy będą musieli przegłosować dokument większością 2/3 głosów.

■ W czasie swojej podróży po krajach europejskich, prezydent Bill Clinton złożył wizytę także w Polsce. Poza spotkaniami z politykami Clinton przemawiał przed specjalnie zebranim w tym celu parlamentem.

■ Lech Wałęsa skrytykował projekt lustracji przedstawiony w Sejmie przez SLD. Projekt Sojuszu Lewicy Demokratycznej nie stawia żadnych przeszkód w obejmowaniu najwyższych stanowisk przez współpracowników UB i SD. Wszystkie inne projekty zostały w Sejmie odrzucone już w pierwszym czytaniu.

■ NSZZ "Solidarność" i kilka partii centroprawicowych utworzyły Obywatelską Akcję Konstytucyjną. Członkowie Akcji mają przystąpić do zbierania podpisów pod projektem konstytucji opracowanej przez "S". Po uzyskaniu pół miliona podpisów projekt ten miałby prawo trafić do Sejmu.

■ Grupa posłów PSL domaga się dymisji m.in. ministra przekształceń własnościowych W. Kaczmarska. Ministra oskarża się o pospieszną prywatyzację przemysłu tytoniowego, który zdaniem posłów znajduje się w dobrej kondycji finansowej.

■ Kolejny tydzień trwał strajk w hucie Luchcini - Warszawa. Zdesperowani hutnicy urządzili protest m.in. pod włoską ambasadą.

■ Inflacja w tym roku ma nie przekroczyć 28 %. Optymistyczne prognozy na rok przyszły mówią o 14 %.

■ Związek Polaków zarejestrowano oficjalnie w Kazachstanie.

■ Tylko w ciągu dwóch pierwszych tygodni wakacji odnotowano w kraju aż 200 przypadków utonięć.

■ W ostatnich tygodniach miały miejsce w Polsce przypadki dezercji żołnierzy z bronią. Jeden z uciekinierów zastrzelił taksówkarza. W prasie pojawia się dyskusja na temat stosunków panujących w koszarach.

■ Banki krajowe wydały w Polsce 11 tys. kart płatniczych. Karta "Visa" kosztuje jednak więcej niż np. we Francji.

Ciąg dalszy ze str. 1

Wspólnota - idąc śladami Abrahama - i jego modlitwy wstawienniczej (Rdz 18,16-33) Mojżesza wołającego ku Bogu (Wj 17,8-13), Jezusa Chrystusa i Jego Modlitwy Arcykapłańskiej (J 17, 1-26), Maryi z Apostołami błagającymi o zstąpienie Ducha i Jego darów (Dz 1,12-14) - wznosi ramiona do Boga, tworząc łańcuch bezustannej modlitwy, która trwa 24 godziny na dobę. Modlitwy ciągłej. Każdy modli się pół godziny raz w tygodniu o stałej porze dnia czy nocy, błagając Boga, aby z Nim i przez Niego "Odnowić Oblicze Ziemi". Podejmujemy także wyrzeczenie i dobre czyny.

Zachęcamy - podkreślając wagę obowiązków w rodzinie i w pracy oraz odpowiedzialność za życie osobiste, narodu i świata - aby wszyscy, którym nie są obce przedłożone myśli i troski, włączyli się w ten świat bezustannego wołania do Pana. Przyjmujemy do naszego ruchu młodych i starszych - każdego, kto chce świadomie podjąć tę formę ratunku i ocalenia świata. Podnieśmy ręce do Pana, aby nie pokonało nas Zło.

Ks. Wiesław NIEWĘGŁOWSKI

Udział w Ruchu jest odnawiany co rok.

Jeśli chcesz otrzymywać teksty modlitewne i medytacyjne, podaj czytelnie imię i nazwisko, dokładny adres (możesz dołączyć zawód i wiek). Zaprosz do tego dzieła swoich bliskich, przyjaciół, znajomych. **Pokój z Tobą**

Nasz adres:

Ruch "ODNOWIĆ OBLICZE ZIEMI",
00-219 Warszawa, ul. Przyrynek 2

Włączam się w dzieło
"Odnowić Oblicze Ziemi"
poprzez cotygodniową modlitwę
w dniu....., o godz.....
oraz

podejmowane czyny pokutne i miłosierne.

podpis

* * *

KOMENTARZ

Wybory samorządowe zakończone. Partie rządzącej koalicji mówią o potwierdzeniu swojego sukcesu z 19 września ub. roku. Prawica cieszy się ze zdobycia wcale pokaźnej puli. Unia Wolności (d. "Udecja") twierdzi, że na stałe zadomowiła się w polskim pejzażu politycznym i ma już swoją stałą klientelę wśród elektoratu. Największymi przegranymi są Unia Pracy i KPN, ale i tam jakoś minorowych nastrojów nie widać. W tym ogólnym zadowoleniu widać natomiast wyraźną ofensywę lewicy. Kpiny z Konkordatu, przegłosowanie przez Sejm i Senat ustawy łagodzącej aborcję, wypowiedzi posłanki Labudy, awantury wiceminister MON Danuty Waniek o rolę Kościoła w wojsku - to wszystko składa się na nowe elementy krajowej gry politycznej.

Z drugiej strony milczenie wszystkich wokół afery wiceministra Grzegorza Sobótki, który wg dokumentów niemieckich był agentem STASI, zajmowanie najwyższych stanowisk przez osoby skompromitowane kolaboracją z komunizmem, ciągnące się w nieskończoność sprawy autorów i wykonawców zbrodni stanu wojennego - to tego pejzażu uzupełnienie. Pozostaje pytanie o źródła takiego stanu rzeczy. Dlaczego po 19 czerwca "różowi" mają kolejny powód do zadowolenia? Wśród różnych teorii bardzo mnie pocieszyła ostatnio wypowiedź pewnego znajomego, który rzecz wyjaśnił w sposób prosty i dosadny. Po 45 latach stosunku z komunizmem społeczeństwo zostało zarażone polityczną Sidą. Lekarstwo trzeba dopiero wymyśleć lub przyjdzie... umrzeć.

Jan Kciuk

LITURGIA SŁOWA

18 NIEDZIELA ZWYKŁA, ROK B

PIERWSZE CZYTANIE

Wj 16, 2-4, 12-15

Czytanie z Księgi Wyjścia

Na pustyni całe zgromadzenie synów Izraela zaczęło szemrać przeciw Mojżeszowi i przeciw Aaronowi. Synowie Izraela mówili im: *Obyśmy pomarli z ręki Pana w ziemi egipskiej, gdzieśmy zasiadali przed garnkami mięsa i chleb jadalni do sytości. Wyprowadziliście nas na tę pustynię, aby głodem umorzyć całą tę rzeszę.* Pan powiedział wówczas do Mojżesza: *Oto zesłę wam chleb z nieba na kształt deszczu. I będzie wychodził lud, i każdego dnia będzie zbierał według potrzeby dziennej. Chcę ich także doświadczyć, czy pójdą za moimi rozkazami, czy też nie.* Słyszałem szemranie synów Izraela. Powiedz im tak: *"O zmierzchu będziecie jeść mięso, a rano nasycicie się chlebem. Poznacie wtedy, że Ja, Pan, jestem waszym Bogiem."* Rzeczywiście, wieczorem przyleciały przepiórki i pokryły obóz, a kiedy nazajutrz rano warstwa rosy uniosła się ku górze, ujrzano, że na pustyni leżało coś drobnego, ziarnistego, niby szron na ziemi. Na widok tego synowie Izraela pytali się wzajemnie: *Manhu?* - to zna-

czy: *co to jest?* - gdyż nie wiedzieli, co to było. Wtedy Mojżesz powiedział do nich: *To jest chleb, który Pan wam daje na pokarm.*

DRUGIE CZYTANIE

Ef 4, 17, 20-24

Czytanie z Listu świętego Pawła Apostoła do Efezjan

Bracia: *To mówię i zaklinam was w Panu, abyście już nie postępowali tak, jak postępują poganie z ich próżnym myśleniem. Wy zaś nie tak nauczyliście się Chrystusa. Słyszeliście przecież o Nim i zostaliście nauczeni w Nim, zgodnie z prawdą, jaka jest w Jezusie, że co się tyczy poprzedniego sposobu życia, trzeba porzucić dawnego człowieka, który ulega zepsuciu na skutek kłamliwych żądz, a odnawiać się duchem w waszym myśleniu i przyoblec człowieka nowego, stworzonego na obraz Boga w sprawiedliwości i prawdziwej świętości.*

EWANGELIA

J 6, 24-35

† Słowa Ewangelii według świętego Jana

Kiedy ludzie z tłumu zauważyli, że na brzegu jeziora nie ma Jezusa, a także Jego uczniów, wsiadli do łodzi, przybyli do Kafarnaum i tam Go szukali. Gdy zaś Go odnaleźli na przeciwległym brzegu, rzekli do Niego: *Rabbi, kiedy tu przybyłeś?* Odpowiedział im Jezus: *Zaprawdę, zaprawdę powiadam wam: Szukacie Mnie nie dlatego, że widzieliście znaki, ale dlatego, że jedliście chleb do sytości. Troszczcie się nie o ten pokarm, który ginie, ale o ten, który trwa na wieki, a który da wam Syn Człowieczy; Jego to bowiem pieczęcią swą naznaczył Bóg Ojciec. Oni zaś rzekli do Niego: Cóż mamy czynić, abyśmy wykonywali dzieła Boże?* Jezus odpowiadając rzekł do nich: *Na tym polega dzieło zamierzone przez Boga, abyście uwierzyli w Tego, którego On posłał.* Rzekli do Niego: *Jakiego więc dokonasz znaku, abyśmy go widzieli i Tobie uwierzyli?* Cóż zdziałasz? *Ojcowie nasi jedli mannę na pustyni, jak napisano: "Dał im do jedzenia chleb z nieba".* Rzekł do nich Jezus: *Zaprawdę, zaprawdę powiadam wam: Nie Mojżesz dał wam chleb z nieba, ale dopiero Ojciec mój da wam prawdziwy chleb z nieba. Albowiem chlebem Bożym jest Ten, który z nieba zstępuje i życie daje światu.* Rzekli więc do Niego: *Panie, dawaj nam zawsze tego chleba.* Odpowiedział im Jezus: *Jam jest chleb życia. Kto do Mnie przychodzi, nie będzie łaknął; a kto we Mnie wierzy, nigdy pragnąć nie będzie.*

LITURGIA SŁOWA

19 NIEDZIELA ZWYKŁA, ROK B

PIERWSZE CZYTANIE 1 Krł 19, 4-8

Czytanie z Pierwszej Księgi Królewskiej

Eliasz poszedł na pustynię na odległość jednego dnia drogi. Przyszedłszy, usiadł pod jednym z janowców i pragnąc umrzeć, rzekł: *Wielki już czas, o Panie! Odbierz mi życie, bo nie jestem lepszy od moich przodków!* Po czym położył się i zasnął. A oto anioł, trącając go, powiedział mu: *Wstań i jedz!* Eliasz spojrzał, a oto przy jego głowie podplomyk i dzban z wodą. Podniósł się więc, zjadł i wypił, i znowu się położył. Powtórnie anioł Pana wrócił i trącając go, powiedział: *Wstań, jedz, bo przed tobą długa droga!* Powstawszy zatem, zjadł i wypił. Następnie mocą tego pożywienia szedł czterdzieści nocy, aż do Bożej góry Horeb.

DRUGIE CZYTANIE

Ef 4,30 - 5,2

Czytanie z Listu świętego Pawła Apostoła do Efezjan

Bracia: *Nie zasmucajcie Bożego Ducha Świętego, którym zostaliście opieczetowani na dzień odkupienia. Niech zniknie spośród was wszelka gorycz, uniesienie, gniew, wrzaskliwość, znieważenie - wraz z wszelką złością. Bądźcie dla siebie nawzajem dobrzy i miłośni. Przebaczajcie sobie nawzajem, tak jak i Bóg nam przebaczył w Chrystusie. Bądźcie więc naśladowcami Boga jako dzieci umiłowane i postępujcie drogą miłości, bo i Chrystus was umiłował i samego siebie wydał za nas "w ofierze i dani na wdzięczną wonność Bogu".*

EWANGELIA

J 6, 41-51

† Słowa Ewangelii według świętego Jana

Żydzi szemrali przeciwko Jezusowi, dlatego że powiedział: *Jam jest chleb, który z nieba zstąpił*, i mówili: *Czyż to nie jest Jezus, syn Józefa, którego ojca i matkę znamy? Jakżeż może On teraz mówić: "Z nieba zstąpiłem"?* Jezus im odpowiedział: *Nie szemrajcie między sobą. Nikt nie może przyjść do Mnie, jeżeli go nie pociągnie Ojciec, który Mnie posłał; Ja zaś wskrzeszę go w dniu ostatecznym. Napisane jest u Proroków: "Oni wszyscy będą uczniami Boga". Każdy, kto od Ojca usłyszał i nauczył się, przyjdzie do Mnie. Nie znaczy to, aby ktokolwiek widział Ojca; jedynie Ten, który jest od Boga, widział Ojca. Zaprawdę, zaprawdę powiadam wam: Kto we Mnie wierzy, ma życie wieczne. Jam jest chleb życia. Ojcowie wasi jedli mannę na pustyni i pomarli. To jest chleb, który z nieba zstępuje: kto go spożywa, nie umrze. Ja jestem chlebem żywym, który zstąpił z nieba. Jeśli kto spożywa ten chleb, będzie żył na wieki. Chlebem, który Ja dam, jest moje ciało za życie świata.*

ŻYCIE KOŚCIOŁA

■ *Kościół chce pokoju, ale nie boi się wojny - powiedział 4 lipca Prymas Polski kard. Józef Glemp komentując decyzję Sejmu o odrzuceniu ratyfikacji konkordatu. "Kościół chce pokoju, zawsze opowiadał się za współpracą, za pokojem, ale nie boimy się wojny. Przeżyliśmy niejedną wojnę i jeżeli to będzie wydanie wojny Kościołowi, to się tego nie lękamy".*

■ *Prezydenckie veto wobec nowelizacji kodeksu karnego liberalizującej dopuszczalność aborcji. Prezydent odmawiając 4 lipca podpisania ustawy napisał m.in. "Życie człowieka jest najwyższym dobrem chronionym przez prawo. Nie mam wątpliwości, iż poczęte życie jest życiem w pełnym tego słowa znaczeniu. Zamach na życie ludzkie może być usprawiedliwiony tylko stanem wyższej konieczności lub względami obrony koniecznej, której to dobro zagrożone, jest równoważne lub porównywalne z dobrem chronionym". Prezydent pisze, iż "Żadne przesłanki ekonomiczne nie mogą legalizować zamachu na życie ludzkie, a tym bardziej warunki osobiste kobiety, których obiektywna weryfikacja nie jest możliwa".*

■ *Podziękowanie za niepodpisanie nowelizacji kodeksu karnego liberalizującego przepisy ustawy antyaborcyjnej wyrazili, 5 lipca, prezydentowi RP Lechowi Wałęsie jasnogórscy Paulini. "W imieniu Paulinów i Jasnogórskich Pielgrzymów dziękujemy za jasne powiedzenie, iż przedłożona Panu Prezydentowi do podpisania ustawa aborcyjna "narusza fundamentalne prawo człowieka do życia".*

■ *Odmowę podpisania przez prezydenta Lecha Wałęsę ustawy ułatwiającej dopuszczalność aborcji z zadowoleniem przyjęli niemieccy chrześcijańscy demokraci. Deputowany do Bundestagu z ramienia CDU Claus Jäger określił postawę Wałęsy jako wzorcową. Zgłaszając veto wobec ustawy rozszerzającej dopuszczalność aborcji polski prezydent*

Jan Paweł II:

Prawo naturalne łączy wszystkich ludzi i narody

Podstawę rodziny stanowi "prawo naturalne, które łączy wszystkich ludzi i wszystkie kultury" - powiedział papież Jan Paweł II przed modlitwą Anioł Pański 19 czerwca. Trzeba o tym pamiętać, podkreślił, gdyż "nierzadko nacisk Kościoła na sprawę etyki małżeństwa i rodziny bywa źle zrozumiany, jak gdyby wspólnota chrześcijańska chciała narzucić całemu społeczeństwu perspektywę wiary obowiązującą wyłącznie wierzących". Tak było, przypomniał Papież, z reakcją na otwarcie wyrażony sprzeciw wobec zamiarów Parlamentu Europejskiego, by uznać za rodzinę związek homoseksualistów. Tymczasem małżeństwo jako związek mężczyzny i kobiety, zobowiązujących się do wzajemnego daru z siebie i otwarcia na życie, "nie jest wartością tylko chrześcijan, ale pierwotną wartością stworzenia". Zatem "zagubienie prawdy o tym nie stanowi problemu wyłącznie dla wierzących, lecz jest zagrożeniem dla całej ludzkości" - powiedział Ojciec Święty.

"Dzisiaj - mówił dalej - gdy szerzy się relatywizm i wyraża się powątpiewanie w istnienie prawdy obiektywnej, słychać znów pytanie, jakie Piłat postawił Jezusowi: "Czymże jest prawda?". Sceptycyzm ten prowadzi do fałszywego pojęcia wolności, nie znającej żadnych ograniczeń etycznych i próbującej według własnego widzimisie formułować na nowo najbardziej oczywiste dane natury".

Fakt, że człowiek jest "pielgrzymem prawdy", to znaczy ma ograniczone możliwości poznania, nie oznacza jeszcze relatywizmu ani sceptycyzmu - stwierdził Jan Paweł II. Dodał, że doświadczenie uczy bowiem, iż umysł nasz "jest w stanie

pojąć prawdę rzeczy, przynajmniej gdy chodzi o te podstawowe wartości, które umożliwiają istnienie jednostek i społeczeństwa".

Wartości te, podkreślił, "narzucają się sumieniu każdego i stanowią wspólne dziedzictwo ludzkości. Czyż nie do tego odwołuje się wspólne sumienie, gdy potępia zbrodnie przeciwko ludzkości, nawet jeżeli są usankcjonowane przez niektórych prawodawców?" zapytał Ojciec Święty.

Prawo naturalne, zakończył, właśnie dlatego, że wryte przez Boga w sercu człowieka, poprzedza wszelkie prawo ustanowione przez ludzi i jest miarą jego wartości.

Po modlitwie "Anioł Pański" i błogosławieństwie Jan Paweł II zaapelował raz jeszcze o pokój w Rwandzie. Kto planuje i dokonuje tam zbrodni i masakry, których ofiarą padają nawet niewinne dzieci, "popelnia wielki grzech, zabija bowiem braci stworzonych na obraz Boga" - powiedział Papież i zaapelował do wszystkich, by "usłuchali głosu Bożego i głosu rozumu: wstrzymajcie przemoc!". Zachęcił następnie wspólnotę międzynarodową do wysiłków na rzecz wprowadzenia zawieszenia broni, które jest niezbędnym warunkiem pojednania.

Pielgrzymi i rzymianie, którzy przychodzą w niedzielę na Plac Św. Piotra, by modlić się razem z Papieżem, mają okazję sprawdzić, jak on się czuje, "dobrze czy lepiej". Tą uwagę Jan Paweł II zakończył kolejne spotkanie na "Anioł Pański", dodając, że "zrobimy, co będzie w naszej mocy".

Kościół rozwiał wątpliwości transplantologów

WARSZAWA,

Ustawa o pobieraniu narządów, tkanek i komórek do przeszczepów powinna być uchwalona jak najszybciej - stwierdzili uczestnicy konferencji prasowej, zorganizowanej 22 czerwca w Ministerstwie Zdrowia i Opieki Społecznej. Na pytania dziennikarzy odpowiadali przedstawiciele resortu zdrowia oraz wybitni przedstawiciele w dziedzinie transplantologii i chirurgii.

Minister Zdrowia Ryszard J. Żochowski podkreślił, że resort "bardzo spieszy się z ustawą", gdyż "wielu ludzi w Polsce

umiera, chociaż nie musi". Brak odpowiedniego ustawodawstwa powoduje szereg niejasności, gdyż dotychczas obowiązujące prawo, jeszcze z 1928 r., nie zabezpiecza interesów zarówno dawców, jak i biorców przeszczepów. Min. Żochowski wspominał dyskusje sprzed kilku laty w gronie polskich transplantologów, dla których najważniejszą wątpliwość budziła kwestia, jak do problemu przeszczepów i pobierania narządów odnieść się Kościół.

Wątpliwości te rozwiał papież Jan Paweł II, który stwierdził, że człowiek oddając swój organ daje świadectwo

miłości chrześcijańskiej. Potwierdzeniem tego stanowiska Kościoła jest, jak podkreślił min. Żochowski, przyjęcie niedawno delegacji transplantologów przez kard. Henryka Gulbinowicza, który "aktem najwyższego miłosierdzia" nazwał oddanie narządów człowiekowi potrzebującemu. Z przeszczepionym sercem lub wątrobą można żyć ponad 20 lat, trzustką - 15, szpikiem kostnym - 25. "Są to cudowne liczby. Chodzi o to, aby ludzie bez skrupułów moralnych mogli przekazywać swoje organy innym" - przekonywał min. Żochowski.

Nie uczestniczący w konferencji Ks. dr Wacław Gubała z Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie powiedział KAI, że oficjalne stanowisko w sprawie przeszczepów zajęli Papież Pius XII i Jan Paweł II. Pius XII już w 1956 r. uznał potrzebę takich praktyk, określając przy tym warunki niezbędne przy pobieraniu narządów. Musi być wzięta pod uwagę zgoda dawcy, wola rodziny i zachowany szacunek dla ludzkich zwłok, jeśli dawcą

jest zmarły. Pobieranie narządów od człowieka żywego, z wyjątkiem narządów parzystych np. nerek, jest absolutnie niedopuszczalne. Przy pobieraniu narządów ze zwłok niezbędne jest stwierdzenie śmierci, przy czym Kościół, zgodnie ze stanowiskiem medycyny, za moment ten uważa śmierć pnia mózgu, nawet jeśli u człowieka występują jeszcze reakcje fizyczne.

Ks. Gubała podkreślił, że z punktu widzenia etyki chrześcijańskiej godziwe jest pobieranie narządów od zmarłego oraz dokonywanie przeszczepów, natomiast niemoralny jest handel tymi narządami, popieranie działań umożliwiających go i traktowanie zwłok jako części zamiennych.

W Polsce transplantacja narządów i tkanek staje się coraz powszechniejszą metodą leczenia. Przeszczepy nerek rozpoczęto u nas w 1966, serca - 1985 r. szpiku kostnego w latach 1985-86.

Dokument Watykański nt. międzynarodowego handlu bronią

Zasady etyczne wyznaczające kryteria dopuszczalności handlu bronią przedstawia m.in. nowy dokument Papieskiej Rady "Iustitia et Pax", opublikowany 21 czerwca w Watykanie. Dokument podkreśla, że prawo do samoobrony, które jako jedyne "może usprawiedliwić posiadanie lub przemieszczanie broni", nie jest prawem absolutnym: towarzyszy mu obowiązek sprowadzenia do minimum przyczyny przemocy.

Opracowanie mówi również o odpowiedzialności eksporterów i importerów za skutki ich działalności w postaci wojen i tragedii społeczeństw oraz jednostek. Proponuje międzynarodową regulację handlu bronią i wzywa obywateli państw do kontroli wydatków zbrojeniowych oraz eksportu i importu broni.

Ponieważ istnieje ścisły i nierozzerwalny związek pomiędzy bronią a przemocą, nie można traktować broni na równi z innymi dobrami. Nie wolno też tłumaczyć interesem ekonomicznym ich produkcji ani sprzedawania - głosi dokument.

Przypomina on ogólne zasady etyczne, "pozwalające określić kryteria bezpośrednio dotyczące krajów eksportujących broń, jak też ją importujących". Wyraża się przekonanie, że "niczego nie rozwiąże się przy pomocy wojny, wszystko zaś można przez nią zniszczyć". Podkreślono też przekonanie o potrzebie pomocy

niewinnym ofiarom konfliktów zbrojnych i ich konsekwencji, takich jak głód i choroby.

Dokument watykański analizuje odpowiedzialność krajów eksportujących broń i tych, które ją importują. Nikt nie może pozwolić sobie na to, aby handel bronią uważać za zwyczajny element stosunków między państwami. Żaden kraj eksportujący broń nie może zrezygnować ze swej moralnej odpowiedzialności za ewentualne negatywne skutki tego handlu. Argument mówiący, że jeżeli dane państwo odmówi sprzedaży broni, zrobi to inne, jest "pozbawiony jakiegokolwiek podstawy moralnej". Próby nie wytrzymują również uzasadnienia oparte na obawach, że zmniejszenie produkcji spowoduje bezrobocie. Dokument podkreśla, iż zapobiec może temu tzw. rekonwersja przemysłu zbrojeniowego. Przypomina też, że państwo nie może zrezygnować z kontroli nad handlem bronią.

Kard. Etchegaray, który jest przewodniczącym Rady, podkreślił konieczność jawności wydatków przeznaczonych przez poszczególne rządy na zbrojenia oraz oświadczył, że obywatele winni mieć prawo do kontroli produkcji i eksportu broni w swoich krajach.

KAI (19-21.VI.94)

ŻYCIE KOŚCIOŁA

uratował życie tysiącom niewinnych dzieci - oświadczył Jäger 6 lipca w Bonn. Takiej możliwości nie rozważał były prezydent Republiki Federalnej Niemiec Richard von Weizsäcker, kiedy w 1992 r. podpisywał ustawę, którą później uznano za częściowo sprzeczną z konstytucją - podkreślił polityk CDU.

■ Trzy tysiące chorych i niepełnosprawnych wraz z opiekunami zebrało się 6 lipca na ogólnopolskiej pielgrzymce na Jasnej Górze. Wielu pielgrzymów - w tym dzieci - przybyło na wózkach inwalidzkich; obecne były także grupy niewidomych i głuchoniemych. "Przyjmijcie wasze cierpienie w duchu ekspiacji za naród - zwrócił się do chorych metropolita częstochowski abp Stanisław Nowak. - Wielu bowiem rodaków, choć uważa się za zdrowych, jest kalekami; stracili wzrok wiary, nie widzą Pana Boga. Jest to choroba duszy narodu - mówić kaznodzieja. - Swoim cierpieniem możecie pomóc Polsce, a także Ojcu Świętemu, który doznaje wielu udręk z powodu przegłosowania prawa aborcji i odrzuconego konkordatu".

■ Gotowość podjęcia mediacji między strajkującymi z Huty Lucchini a jej kierownictwem wyraził metropolita gdański abp Tadeusz Gocłowski, przewodniczący Komisji Duszpasterstwa Ludzi Pracy Episkopatu Polski. Strajkujący od 9 czerwca hutnicy zwrócili się kilka dni temu z prośbą do Arcybiskupa o pomoc w rozmowach z kierownictwem huty. Jak powiedział KAI abp Gocłowski w dniu 5 lipca, ma się on spotkać z przedstawicielami związków zawodowych z Huty Lucchini i przewodniczącym NSZZ Solidarność Marianem Krzaklewskim w celu dokładnego zapoznania się z sytuacją w hucie.

■ 40% mandatów w ostatnich wyborach do Rady Miejskiej w Zabrze uzyskało Stowarzyszenie Rodzin Katolickich, odnosząc tym samym zdecydowane zwycięstwo. Na inauguracyjnej sesji Rady przewodniczącym tego gremium został prof. Bolesław Pochłopiń, prorektor Politechniki Śląskiej

■ W Polsce gości delegacja międzynarodowego ruchu rodzin katolickich - Rodziny Kolpinga. Celem wizyty jest nadanie jego polskiej gałęzi oficjalnego statusu stowarzyszenia i odbudowanie, po 50-letniej przerwie, działalności ruchu w naszym kraju.

LIST DO RODZIN (7)

Doświadczenie uczy, że te ludzkie miłości, które same z siebie zorientowane są w stronę rodzicielstwa, macierzyństwa i ojcostwa, nieraz doznają głębokiego kryzysu, są zagrożone.

W takich sytuacjach należałoby zwrócić się do poradni małżeńskich i rodzinnych, w których można uzyskać pomoc psychologów oraz psychoterapeutów odpowiednio przygotowanych. Nie można jednak zapominać, że w mocy pozostają zawsze te słowa Apostoła: "zginam kolana moje przed Ojcem, od którego bierze nazwę wszelki ród na niebie i na ziemi". Małżeństwo, sakramentalne małżeństwo, jest przymierzem osób w miłości. *A miłość może być ugruntowana i chroniona tylko przez Miłość, tę Miłość, jaka "rozlana jest w sercach naszych przez Ducha Świętego, który został nam dany" (Rodz 5,5).* Czy modlitwa Roku Rodziny nie powinna się skupić wszędzie - a zwłaszcza w niektórych środowiskach - na tym właśnie punkcie krytycznym i decydującym, jaki stwarza przejście od małżeńskiej miłości do rodzenia i do rodzicielstwa? Czy to nie wtedy właśnie staje się nieodzowne nowe "nawiedzenie serc", o jakie Kościół prosi Ducha Świętego w Sakramencie Małżeństwa?

Apostoł zginając kolana przed Ojcem prosi, ażeby "sprawił (...) przez Ducha swego wzmocnienie siły wewnętrznego człowieka" (Ef 3,16). O tę "siłę wewnętrznego człowieka" chodzi w całym życiu rodziny, zwłaszcza we wszystkich momentach krytycznych, kiedy wypada zdawać trudny egzamin z miłości - z tej miłości, jaką małżeńskie ślubowanie wyraża w słowach: "że cię nie opuszczę aż do śmierci".

POLSKIE SPRAWY

Bogdan DOBOSZ

➔ Po wyborach samorządowych trwa budowanie koalicji, które będą rządziły w poszczególnych ośrodkach miejskich. Tylko w niewielkiej części miast udało się którejś z partii osiągnąć absolutną większość. Praktyka pokazuje, że najczęściej do powiedzenia ma Unia Wolności, która zależnie od okoliczności tworzy większość z SLD lub koalicjami centroprawicy. Nowością jest opuszczanie sali obrad przez opozycję w celu zerwania obrad (brak wymaganego quorum) i uniemożliwienia wyboru władz miejskich. Lewica zablokowała w ten sposób obrady m.in. w Łodzi i Zielonej Górze. W odpowiedzi prawica uczyniła podobnie wobec koalicji UW i SLD w Lublinie.

➔ Prezydent oskarżył polityków lewicy o zachwalanie w czasie wizyty Clintona osiągnięć komunizmu. Po wystąpieniu Wałęsy w piersi uderzył się marszałek Sejmu J. Oleksy, który tłumaczył podobno prezydentowi USA, że "nie sama ruina pozostała w spadku po rządach PZPR".

➔ Prezydent Clinton podczas pobytu w Warszawie stwierdził m.in., "że reformy polskie są skuteczne". Pochwalił też nasz kraj za "pierwszą rdzę na żelaznej

kurtynie". Gorzej było z obietnicami konkretnej pomocy gospodarczej i terminów przyjęcia do NATO.

➔ Lech Wałęsa wypowiedział się o ambasadorze w Moskwie - Ciosku, o którym pojawiły się informacje, że był zwolennikiem interwencji Układu Warszawskiego w 1981 roku: "Rozliczeń należy dokonywać. Rosja to jednak szczególnie kraj i trzeba szczególnie ludzi, którzy się szczególnie znają. Inne rzeczy o ambasadorze Ciosku były mi nie znane i trzeba je wyjaśnić". Ciosek urzęduje nadal...

➔ W Wilnie spłonął wyposażony przez polską telewizję nadajnik TV Polonia. Tuż po pożarze na tym samym paśmie rozpoczęła nadawanie prywatna telewizja litewska.

➔ "Wedel" poprosił ministra sprawiedliwości o nadzwyczajną rewizję w sporze ze spadkobiercami Jana Wedla, którzy odebrali zakładom cukierniczym prawo posługiwania się tym nazwiskiem.

➔ Jeden z największych banków prywatnych Poznania został zawieszony. Głównym powodem kłopotów banku jest jego ściśle powiązanie z uwikłanym w afery Elektromisem.

PORADY PRAWNE

redaguje Wiesław DYŁĄG

PRAWO DO URLOPU WYPOCZYNKOWEGO

Wakacje w pełni a ja zmuszona jestem pracować całe lato. Jest to moja pierwsza legalna praca we Francji. Przyjęłam się 1 marca br. i pracodawca mówi, że urlop będzie mi się należał dopiero w przyszłym roku. Czy jest to prawda? Jakie są ogólne zasady obliczania prawa do urlopu.

Art. L. 223 Kodeksu Pracy.

Każdy pracownik, który przepracował przynajmniej 1 miesiąc w ciągu minionego roku u tego samego pracodawcy, ma prawo do płatnego urlopu wypoczynkowego.

Rokiem odniesienia dla stwierdzenia tego prawa, jest okres od 1 czerwca roku poprzedniego do 31 maja roku bieżącego. Inaczej mówiąc, aby ustalić prawo urlopowe przysługujące w 1994, bierze się pod uwagę okres od 1 czerwca 1993 do 31 maja 1994.

Za każdy miesiąc pracy nabywa się prawo do 2,5 dnia urlopu. Jeżeli otrzymana w ten sposób liczba dni nie jest pełna, zaokrągla się ją do góry.

Osoba mająca pełny rok pracy w okresie referencyjnym, ma prawo do 30 dni urlopu (czas urlopu podciąga się umownie podczas pracy efektywnej), czyli inaczej 5 tygodni (tydzień, dla potrzeb obliczania urlopu wynosi 6 dni). Urlop rozpoczyna się pierwszego dnia roboczego, w którym pracownik miał normalnie pracować.

Święta uznane za dni wolne od pracy, przedłużają automatycznie długość urlopu.

Podsumowując, nabyła Pani prawo do 8 dni płatnego urlopu (2,5 x 3, zaokrąglone do pełnej cyfry), z którego może Pani skorzystać w okresie urlopowym, tzn. od 1 maja do 31 października br.

- WATYKAN -

STOLICA APOSTOLSKA (III)

Plac i Bazylika św. Piotra.

1) Plac św. Piotra

Wszyscy kojarzą to miejsce ze wspaniałą kolumnadą, dziełem włoskiego architekta Berniniego. Plac św. Piotra ma kształt olbrzymiej elipsy o szerokości 240 metrów. Wspomniana kolumnada mierzy ok. 20 m. wysokości a jego szczyt zdobi 96 pomników świętych Kościoła. Bernini realizujący to wielkie dzieło w latach 1656-1667 na polecenie papieża Aleksandra VII zawarł symbol macierzyńskiej miłości Kościoła obejmującej swym uściskiem wszystkie narody świata. Środek placu znaczący egipski obelisk o wysokości ok. 26 m., który w starożytności zdobił tzw. Cyрк Nerona, miejsce męczeństwa Apostoła Piotra. W XVII wieku zbudowano po obu stronach obelisku dwie kilkunastometrowej wysokości fontanny. Na lewo od placu za kolumnadą jest Hall Audiencyjny zainaugurowany przez papieża Pawła VI w 1971 r.

2) Pałac Apostolski i Bazylika św. Piotra

Pałac Apostolski znajduje się po prawej stronie kolumnady, a kompleks jego budynków powstał na przestrzeni wieków od XIII do XIX. Główną część wybudowano w czasach papieża Mikołaja III (1277-80), a uzupełnień dokonał papież Sykstus V w XVI wieku. Główne wejście do Pałacu nazwano "Spizowymi wrotami", za którymi poza dziedzińcem znajdują się trzy loggie Rafaela. Prywatne apartamenty papieża mieszczą się na najwyższym piętrze. Drugie piętro zawiera papieską salę audiencyjną połączoną z biblioteką. Środowe audiencje papieskie mają charakter ogólny stąd odbywają się w Hallu Audiencyjnym, tylko w lecie podczas wakacji Ojciec Święty przyjmuje w rezydencji Castel Gandolfo pod Rzymem (Jego przemówienia są jednak transmitowane na Placu św. Piotra w Rzymie). Inne części Pałacu Apostolskiego są dostępne przez Muzeum (np. Apartament Borgiów, komnaty Rafaela, czy kaplica Mikołaja V).

Bazylika św. Piotra wznosi się nad grobem Apostoła, którego Chrystus wybrał jako głowę Kościoła. Miejsce jego grobu wyznacza dziś papieski ołtarz z brązowym baldachimem, dziełem Berniniego. Tę starożytną tradycję Kościoła potwierdzają źródła i badania promowane przez papieża Piusa XII i jego następców w latach 1940-64. Na miejscu tego starożytnego sanktuarium wybudowano w IV wieku Bazylikę Konstantyńską, ozdobioną licznymi mozaikami, freskami i pomnikami, których część można podziwiać w tzw. Grotach Watykańskich, mieszczących również doczesne szczątki niektórych papieży i władców Zachodu. W 1452 Papież Mikołaj V zdecydował o przebudowie tej Bazyliki, ale dzieło wzniesienia nowej bazyliki podjął Juliusz II w 1506 na podstawie zmodyfikowanego planu architekta D. Bramante. Poziomą starą bazylikę podniesiono o trzy metry. Od 1546 r. pracami kierował już Michał Anioł, który opracował plan Bazyliki św. Piotra w 1557 r. Przebudowa była realizowana jednak etapami aż do 1626 roku, kiedy papież Urban VIII poświęcił nową świątynię.

Obecna Bazylika św. Piotra posiada powierzchnię ponad 15 tys. m², a jej maksymalna długość wynosi 212 m (dla porównania Katedra św. Pawła w Londynie mierzy 158 m. zaś Hagia Sophia w Istanbulu 110 m. Świątynia mieści w sobie 44 ołtarze i 395 pomników, stanowiące wybitne dzieła sztuki.

Szeroka fasada Bazyliki, dzieło C. Moderno, pokrywa olbrzymie schody, których obie strony zdobią pomniki Apostołów, św. Piotra i św. Pawła. Wejście do Bazyliki to pięciopiętrowa, z których położona na prawo tzw. Złota Brama jest otwierana i zamykana przez papieża w Roku Jubileuszowym. Środek świątyni zdobi ołtarz papieski, usytuowany bezpośrednio nad grobem Apostoła, zatem żywego świadectwa Jego wiary w Chrystusa. W kaplicy na prawo od ołtarza znajdujemy słynne dzieło Michał Anioła - Pieta, przedstawiające ciało Chrystusa zdjętego z krzyża w objęciach Maryi, sygnowane podpisem artysty. Arcydzieło zostało uszkodzone w maju 1972 r. przez nieznęważoną psychicznie osobę, obecnie chronione kuloodporną osłoną.

Uwagę prawej strony Bazyliki przykuwają ponadto kaplice poświęcone niektórym papieżom, oraz kaplice Najświętszego Sakramentu i Gregoriańska. Lewą część Bazyliki zdobią kaplice m.in. Chóralna, oraz Obecności Bożej z wizerunkami papieży Jana XXIII i Benedykta XV. Kraniec świątyni to barokowa sala, dzieło Berniniego z XVI wieku, w której znajduje się "Tron św. Piotra", tron królewski ofiarowany jednemu z papieży ok. 875 roku, jak wykazały badania zleczone przez papieża Pawła VI. Tron jest otoczony pomnikami doktorów Kościoła obrządku łacińskiego (św. Augustyn i św. Ambroży) oraz rytu wschodniego (św. Atanazy i św. Jan Chryzostom). Wspaniały barokowy wystrój tej części Bazyliki z dekoracjami uosabiającymi Ducha Świętego, Tronem papieskim - symbolem nauczycielskiego urzędu Kościoła i postaciami doktorów, nadaje niezapomnianej atmosfery świętości tego miejsca.

Należy wspomnieć o Watykańskich Kryptach, położonych 3 m niżej w stosunku do obecnej Bazyliki i starożytnej świątyni Konstantyna. Ich budowę podjęto za czasów papieża Grzegorza XIII, a ukończono w 1592 podczas pontyfikatu Klemensa VIII. Tu przeniesiono pomniki nagrobne, freski, mozaiki, ołtarze i sakrofagi ze starej bazyliki, wśród nich arcydzieło wczesnochrześcijańskiej rzeźby - sarkofag Juniusza Bassusa. W latach 1940-1950 podjęto tu wykopaliska na polecenie papieża Piusa XII, odkrywając fundamenty starożytnej bazyliki, ze śladami I wieku n.e. Zbudowano tamże nowe ołtarze i 17 grobowców papieskich. W Bazylice mieści się także Skarbiec Watykański datujący swe początki za czasów cesarza Konstantyna (IV w.n.e.), lecz wielokrotnie zrabowany przez najeźdźców, m.in. podczas okupacji napoleońskiej w 1796 r. Wejście na znaną kopułę znajduje się po lewej stronie obok pomnika Marii Klementyny Sobieskiej, wnuczki Króla Jana III. Z tarasu i widokowej loggi na szczycie złocistej kopuły rozciąga się panoramiczny widok na Watykan i Rzym, "Wieczne Miasto".

Dariusz DŁUGOSZ

Ignacy Friedman (1882-1948), rodem z Krakowa, studiował nauki humanistyczne na Uniwersytecie Jagiellońskim, a równocześnie doszedł do tak wysokiego poziomu gry fortepianowej, że mógł stać się w Wiedniu najpierw uczniem, a potem asystentem przesławnego profesora fortepianu T. Leszetyckiego. W Wiedniu również studiował muzykologię (tak jak Zdzisław Jachimecki) u profesora Adlera. Mimo, że był kompozytorem i pedagogiem, wielka jego sława jest niemal wyłącznie sławą pianisty: występował jako wirtuoz na całym świecie, włącznie z Japonią i Ameryką, z Unią Południowo-Afrykańską i Australią, nie mówiąc już o Europie.

PROSZĘ POSŁUCHAĆ MUZYKOLOGA

1. Tym razem, artykuł mój będzie wybitnie profesorski jako że polega przede wszystkim na radach, sugestiach i informacjach. Chciałbym najpierw poradzić czytelnikom "Głosu Katolickiego" kilka pięknych płyt kompaktowych.

Po pierwsze, całość ośmiu symfonii Szuberta ("Niezakńczona" to numer siedem) pod batutą i w wykonaniu takich sław, że trudno byłoby sobie coś wspanialszego wyobrazić: Królewska Orkiestra Concertgebouw z Amsterdamu, a na jej czele Nikolaus Harnoncourt. (Teldec, Digital, 4509-911184-2, cztery płyty).

Następnie "Requiem" Verdiego w wykonaniu orkiestry i chóru Filharmonii Krakowskiej pod olśniewającą batutą Krzysztofa Pendereckiego, o którym nie wszyscy wiedzą, że jest nie tylko wielkim kompozytorem, ale także wybitnym dyrygentem. Wśród solistów, podkreślam głównie nazwisko Elżbiety Ardam. (Wydany przez festiwal w La Chaise-Dieu 25-89, dwie płyty).

Po trzecie, dzieła Liszta na orkiestrę i fortepian. Wykonawcami są Michel Beroff i Orkiestra Gewandhaus z Lipska pod dyrekcją Kurta Masur. Znow idzie o wybitnych artystów, a równocześnie o bardzo interesujące dzieła, nie tylko oba koncerty, ale także kilka utworów mniej znanych jak transkrypcja fantazji "Wanderer" Szuberta, transkrypcja poloneza Webera, "Malediction" (czyli "Przekleństwo") i "Taniec śmierci" na tle "Dies Irae". (EMI, CZS, 7-67214-2, dwie płyty).

2. Przejdźmy teraz do śpiewu, a raczej do kilku śpiewaków wysokiej klasy; jedni są już bardzo znani, inni dojdą prawdopodobnie szybko do wielkiej reputacji. I jednych i drugich warto usłyszeć przy najbliższej okazji, tym bardziej, że duża część publiczności, przyzwyczajona do piosenkarzy występujących w radiu i w telewizji, a nie posiadających często ani śladu głosu, może sobie nie zdawać sprawy z tego czym jest prawdziwy głos, ten nieoceniony skarb ludzkości.

Całą tę czwórkę słyszałem niedawno w różnych miejscach Europy; a ponieważ wszyscy odnieśli wielki sukces połączony

z owacjami, trzeba aby "Głos Katolicki" dołożył też do tego słowa uznania.

Ruthild Encart (Antwerpia) - to głęboki, dramatyczny mezzosopran świetnie nadający się do utworów Ryszarda Wagnera. Obok tej niemieckiej artystki rodem z Frankfurtu nad Menem, wymieniam słynny sopran angielski Felicity Lott, (Bruksela) - artystkę o nieskazitelnej technice i prawdziwej kulturze wokalne, która, nawiasem mówiąc, potrafi interpretować najpiękniejsze pieśni francuskie (np. Duparc) bez jakiegokolwiek akcentu cudzoziemskiego. Przejdźmy teraz do głosów męskich, a mianowicie: szwedzki tenor Gosta Winbergh, (Antwerpia) - to prawdziwy promienny głos skandynawski, który w Antwerpii okazał się bez przesady epokowym Lohengrinem. Rosyjski baryton Paweł Czernych (Liege) - ma głos, który można porównać do wiolonczeli, co jest poważnym komplem; śpiewa ze szczególnym zaangażowaniem rolę Czajkowskiego i Verdiego, za nadzwyczaj piękną uważam jego interpretację postaci Eugeniusza Oniegina.

3. Ostatnią część tego artykułu poświęcam uwagom dotyczącym składu normalnej orkiestry symfonicznej. A dlaczego? Dlatego, że być może niektórzy czytelnicy nie posiadają na ten temat wystarczających informacji. W zasadzie uważa się, że zespół składający się z dwunastu wykonawców stanowi orkiestrę kameralną. Zespół, w którym gra więcej niż 12 muzyków nazywa się orkiestrą symfoniczną. W czasach Mozarta, czyli przy końcu XVIII wieku, orkiestra symfoniczna była stosunkowo nieliczna (najwyżej czterdziestu wykonawców najczęściej niedoskonałych). W ciągu wieku XIX orkiestry symfoniczne powiększyły się wydatnie i osiągnęły nieskończenie lepszy poziom. Normalnymi stały się zespoły złożone ze stu wykonawców (czasem znacznie więcej), którzy, od czasów Liszta, wielkiego znawcy orkiestry (wspomnieć tu wypada jego genialną symfonię "Faust"), zaczęli spotykać takie wymagania techniczne, że właściwie każdy z nich musiał osiągnąć poziom solisty.

Ani fortepian, ani organy nie należą normalnie do orkiestry symfonicznej. Sytuacja jest taka sama jeśli idzie o gitarę i mandolinę. Bardzo rzadko należą do orkiestry symfonicznej saksofony. Zaś instrumenty z których składa się ona, dzielą się na grupy, mniej lub więcej liczne. Grupy te są zazwyczaj zainstalowane na estradzie w pewien określony sposób, ale oczywiście zdarza się, że dyrygent z tych czy innych powodów woli inną kombinację, co nie jest absolutnie powodem do rewolucji. W zasadzie są grupy cztery: instrumenty smyczkowe, małe instrumenty dęte (miedziane) i perkusje. Zaznaczyć wypada, że małe instrumenty dęte nie są już teraz wyrabiane z drzewa i że harfę zwykle przyłącza się do instrumentów smyczkowych, jako że ma struny tak jak one (ale nie trzeba jej smyczka).

W miarę oddalenia się od publiczności, instrumenty są coraz głośniejsze; od lewej do prawej strony wydają tony coraz niższe. Najbliżej publiczności znajduje się grupa najliczniejsza, czyli instrumenty smyczkowe (skrzypce, altówki, wiolonczele i kontrabasy) oraz harfy; te ostatnie zwykle za skrzypcami, czyli po lewej stronie. Nieco dalej widzimy "drzewo" czyli flety, oboje, klarnety i fagoty, zwykle po dwa, lub po trzy, a w ich towarzystwie: piccolo, kontrafagot i kilka innych; oczywiście piccolo znajduje się jak najbardziej na lewo, a kontrafagot jak najbardziej na prawo.

Trzecia grupa to trąbki, rogi, puzony i tuba. Najtrudniejszym z tych instrumentów jest róg, któremu bardzo trudno jest uniknąć wszelkich fałszywych tonów: gdy mu się zdarzy ta przykra przygoda, nie trzeba przywiązywać do tego większej wagi. W głębi estrady koncertowej znajdują się perkusje, czyli bębny, kotły, ksylofon, gong, kastaniety itd. Ale to nie wszystko: potrzeba bowiem jeszcze tego czarodzieja, którym jest dyrygent, człowiek wszechmocny, którego zawód jest męczący i bardzo trudny, ale równocześnie cudowny: kierując orkiestrą symfoniczną, dyrygent ma wrażenie, że gra na najpiękniejszym instrumencie świata.

Jan-Stanisław MYCIŃSKI

PROGRAM TV POLONIA

od 1.08 do 14.08.1994 r.

PONIEDZIAŁEK 1.08.94

7.30 Panorama
7.35 Program dnia
7.40 Film fabularny
8.55 Transmisja Uroczystej Odprawy
Wart przed Grobem Nieznanego Żołnierza
12.30 Wiadomości
12.40 "Kolumbowie" (1,5) - serial TVP (1970 r.) reż., Janusz Morgerstern
13.50 - 15.35 Jest lato..., a w nim:
14.05 "Przygody Pana Michała" (5) - serial TVP
14.35 Jest lato....
15.05 Miliard w rozumie - teleturniej
15.35 Jest lato...
16.00 Wakacyjna przygoda: "Szaleństwo Majki Skowron" (9) - serial TVP dla młodych widzów
16.35 Teleexpress
16.50 Gość TV Polonia
17.00 Uroczystość przy pomniku Gloria Viktis
17.30 - 19.15 Jest lato..., a w nim
17.30 "Tajemnica Enigmy" (6) - serial TVP
18.07 Jest lato....
18.30 Miliard w rozumie - teleturniej
19.00 Jest lato...
19.15 Dobranocka
20.00 Historia - współczesność: "Generał Tadeusz Bór-Komorowski" - film dok.
20.30 Transmisja uroczystości przy Pomniku Powstania Warszawskiego
21.45 "Ród Gąsieniców" (3) - serial TVP
23.15 Lato w filharmonii: Krzysztof Penderecki "Polskie Requiem" w inscenizacji Ryszarda Peryta
24.00 Panorama
0.05 Program na wtorek
0.10 "SOS"(6) - serial TVP
1.06 Zakończenie programu

WTOREK 2.08.94

7.30 Panorama
7.35 Program dnia
7.40 "SOS" (6) - serial TVP
8.40 Prosto z Belwederu
9.00 Robinsonowie
9.20 Ze zbiorów Jana Walenciaka "Łoś"
9.30 Wakacyjna przygoda: "Szaleństwo Majki Skowron"(9-ost.) - serial TVP dla młodych widzów
10.00 - 12.00 Jest lato..., a w nim
10.15 "Tajemnica Enigmy" (6) "Wyłączeni z gry" - serial TVP
11.15 Miliard w rozumie - teleturniej
11.45 Jest lato...
12.00 Wiadomości
12.10 "Ród Gąsieniców"(3) - serial TVP
13.30 Historia - współczesność
14.00 Z notatnika - cykl reporterski
15.35 "Co nowego" Andrzej Rybiński -

program rozrywkowy
15.55 Powitanie - program dnia
16.00 Euroturystyka - Frombork
16.15 Zwyczaje i obrzędy - "Sianokosy w Kościelisku" cz.2
16.30 Wakacyjna przygoda: "Wakacje z duchami"(1,7) - serial TVP dla młodych widzów (1972 r.) reż., Stanisław Jędryka, wyst. Henryk Gołębiowski, Roman Masiór, Edward Dymek, Jola Duchowska
17.00 Teleexpress
17.15 - 19.15 Jest lato..., a w nim:
17.30 "Alternatywy 4" (6) - serial komediowy TVP
18.30 Gra - teleturniej
19.15 Dobranocka
19.30 Wiadomości
20.00 Prosto z Belwederu
20.10 Publicystyka kulturalna
20.30 II Festiwal Polskiej Twórczości Telewizyjnej 1994 "Melodia Duszy" - film dok. reż., Tamara Sołowiecz
21.35 Gość TV Polonia
21.40 Panorama
0.05 Program na środę
0.10 "Ucieczka z miejsc ukochanych" (6) - serial TVP
1.06 Program na środę

ŚRODA 3.08.94

7.30 Panorama
7.35 Program dnia
7.40 "Ucieczka z miejsc ukochanych" (6) - serial TVP
8.40 Sejmograf
9.00 Euroturystyka - Frombork
9.15 Zwyczaje i obrzędy - "Sianokosy w Kościelisku" cz.2
9.30 Wakacyjna przygoda: "Wakacje z duchami" - serial dla młodych widzów
10.00 - 12.00 Jest lato..., a w nim:
10.15 "Alternatywy 4" (6) - serial TVP
11.15 Gra - teleturniej
11.45 Jest lato...
12.00 Wiadomości
12.10 "Białe tango" (3) - serial TVP
13.20 Publicystyka kulturalna
13.40 II Festiwal Twórczości Telewizyjnej 1994 - "Melodia duszy" film dok. reż. Tamara Sołowiecz
14.10 Teatr w kadrze "Hubner" real. Ireneusz Dobrowolski, Ewa Karmańska
15.10 Ludzie i Świat
15.55 Powitanie, program dnia
16.00 Rody polskie - "Braniccy" cz.1
16.30 Wakacyjna przygoda: "Wakacje z duchami" (2) - serial TVP dla młodych widzów
17.00 Teleexpres
17.15 - 19.15 Jest lato..., a w nim
17.30 "Dr. Murek" (5) - serial TVP
18.30 Podróże do Polski - teleturniej
19.15 Dobranocka

19.30 Wiadomości
20.00 Cztery czwarte - magazyn
20.30 "Dziewczyny Powstania Warszawskie" - film dok., reż. Hanna Kramarczuk
21.00 Panorama
21.25 Gość TV Polonia
21.40 "Rodzina Połanieckich" (4) - serial TVP
23.05 Sejmograf
23.15 Festiwale, festiwale: "Ostoja Pana Jana", "Scheda" - filmy Jacka Grelowskiego
0.15 Program na czwartek
0.20 Opowieści z dreszczykiem: "Zbrodnia Lorda Artura Savile'a" - film TVP, reż. Witold Lesiewicz, wyk. Andrzej Łapicki, Maria Ciesielska, "Mistrz tańca" - film TVP, reż. Jerzy Gruza, wyk. Andrzej Łapicki, Bronisław Pawlik
1.15 Zakończenie programu

CZWARTEK 4.08.94

7.30 Panorama
7.35 Program dnia
7.40 Opowieści z dreszczykiem: "Zbrodnia lorda Arura Savile'a, "Mistrz tańca" - filmy TVP (powt.)
8.40 Publicystyka
9.00 Rody polskie: "Braniccy" cz.1
9.30 Wakacyjna przygoda: "Wakacje z duchami" (2) - serial TVP dla młodych widzów
10.00 - 12.00 Jest lato..., a w nim
10.15 "Dr. Murek" (6) - serial TVP
11.15 Podróże do Polski - teleturniej
12.00 Wiadomości
12.10 "Rodzina Połanieckich" (4) - serial TVP
13.30 Cztery czwarte - magazyn
14.00 "Dziewczyny Powstania Warszawskiego" - film dok. reż. Hanna Kramarczuk
14.30 Festiwale, festiwale: "Ostoja Pana Jana", "Scheda" - filmy Jacka Grelowskiego
15.35 "Co nowego..." Andrzej Rybiński - program rozrywkowy
15.55 Powitanie, program dnia
16.00 Słoneczne studio - program dla dzieci
16.30 Wakacyjna przygoda: "Wakacje z duchami" (3) - serial TVP dla młodych widzów
17.00 Teleexpress
17.15 - 19.15 Jest lato..., a w nim
17.30 "Na kłopoty Bednarski" (6) "Ostatnie lato" - serial TVP
18.30 Gra - teleturniej
19.15 Dobranocka
19.30 Wiadomości
20.00 Historia - współczesność: "Polskie Siły Zbrojne na zachodzie 1939 - 1945" cz.3 "I Dywizja Pancerna"
20.30 Zwyczajny człowiek - cykl reporterski

21.25 Gość TV Polonia
21.40 "07 zgłoś się" odc. pt. "Przerwany urlop" - serial TVP
23.35 Bilans - magazyn rządowy
23.35 Polska dziś - program publicystyczny
0.25 Program na piątek
0.30 "Dorastanie" (4) - serial TVP
1.27 Zakończenie programu

PIĄTEK 5.08.94

7.30 Panorama
7.35 Program dnia
7.40 "Dorastanie" (4) - serial TVP
8.40 Bilans - magazyn rządowy
9.00 Wakacyjna przygoda: "Wakacje z duchami" (3) - serial dla młodych widzów
10.00 - 12.00 Jest lato..., a w nim:
10.15 "Na kłopoty Bednarski" (6) "Ostatnie lato" - serial TVP
11.15 Gra - teleturniej
11.45 Jest lato...
12.00 Wiadomości
12.10 "07 zgłoś się" odc. pt. "Przerwany urlop" - serial TVP
13.50 Historia - współczesność: "Polskie siły zbrojne na Zachodzie 1939 - 1945" cz. 3 "I Dywizja Pancerna"
14.20 Zwyczajny człowiek - cykl reporterski
15.10 Polska dziś - program publicystyczny
15.55 Powitanie, program dnia
16.00 - 19.15 Jest lato..., a w nim:
16.30 Wakacyjna przygoda: "Wakacje z duchami" (4) - serial TVP dla młodych widzów
17.00 Teleexpress
17.15 Jest lato...
17.30 "Przygody Pana Michała" (6) - serial TVP
18.00 Jest lato...
18.30 Miliard w rozumie... - teleturniej
19.00 Jest lato...
19.15 Dobranocka
19.30 Wiadomości
20.00 Hity satelity
20.20 Przegląd kulturalny
21.00 Panorama
21.25 Gość TV Polonia
21.40 "Kolumbowie" (2) - serial TVP
23.00 "Artyści dzieciom" cz. 4 - program rozrywkowy
24.00 Panorama
0.05 Program na sobotę
0.10 "Barbara i Jan" (6) - serial TVP
0.35 Życie moje - program publicystyki społecznej cz.6
1.35 "Królowa Bona" (5) - serial TVP
2.20 Zakończenie programu

SOBOTA 6.08.94

8.00 Powitanie
8.05 Program sportowo - rekreacyjny
8.50 Hity satelity
9.10 Ziarno - program katolicki
9.35 Brawo! Bis (powtórka programów wybranych przez widzów z minionego

tygodnia)
12.00 Wiadomości
12.10 Program dnia
12.20 II Festiwal Polskiej Twórczości Telewizyjnej 1994 - spektakl teatralny: Tadeusz Rittner "Lutnia", reż. Roland Rowiński
14.00 Krzysztof Klenczon - "Muzyka z tamtej strony dnia" - program rozrywkowy
15.00 "Zmiennicy" (3) - serial TVP
15.50 Powitania, program dnia
15.55 Transmisja sportowa
17.50 Program rozrywkowy
18.35 Studio Kontakt - magazyn polonijny
19.20 Dobranocka
19.30 Wiadomości
20.00 "Królowa Bona" (6) - serial TVP
21.00 Panorama
21.35 Gość TV Polonia
21.40 "Mitchel" - film fab. prod. USA, reż. Andrew V. McLagen
23.20 Czar par cz.9 - program rozrywkowy
0.40 Widowisko publicystyczne
1.30 "To lubię" - spotkanie z Edwardem Lubaszenką
2.30 "Barbara i Jan" (6) - serial TVP
2.55 Zakończenie programu

NIEDZIELA 7.08.94

8.00 Powitanie
8.05 "Mitchell" - film fab. prod. USA, reż. Andrew McLagen
9.45 Programy katolickie
10.25 Świat z pierwszej ręki
11.00 "WOW" (3) - serial dla młodzieży
11.30 Cztery czwarte - magazyn
12.15 Słoneczne studio - program dla dzieci
12.45 Maleszka na wakacje: "Ofelia" cz.2 - Teatr dla dzieci, reż. Andrzej Maleszka
13.30 "Zmiennicy" (3) - serial komediowy TVP
14.30 Wszystko jest biografią: "Logika rzeczywistości" - film dok. reż. Małgorzata Bocheńska
15.30 Filmy o Polsce
16.00 Powitanie, program dnia
16.05 Kino rodzinne: "Kłusownik" (2) - serial dla młodzieży
17.00 Teleexpress
17.15 Spojrzenie na Polskę
17.30 Telekino wspomnień: "Janosik" (12) - serial TVP
18.15 II Festiwal Polskiej Twórczości Telewizyjnej 1994 - spektakl teatralny: "Carmina Burana" - Gardzienice, reż. Włodzimierz Staniewski
19.00 Z całego serca życzę Ci... - koncert życzeń
19.20 Dobranocka
19.30 Wiadomości
20.10 Meeting kabaretowy cz.6
21.00 Panorama
21.25 Gość TV Polonia
21.40 II Festiwal Polskiej Twórczości Telewizyjnej 1994 - "Jańcio Wodnik" - film fab., reż. Jan Jakub Kolski
23.20 Muzyczna Jedynka - Finał lipca

0.05 Program na poniedziałek
0.10 Sportowa niedziela
1.10 Jazz
1.40 Zakończenie programu

PONIEDZIAŁEK 8.08.94

Do godz. 15.55 - KONSERWACJA
15.55 Powitanie - program dnia
16.00 Robinsonowie
16.20 Ze zbiorów Jana Walenciaka: "Wędrujące wydmy"
16.30 Wakacyjna przygoda: "Wakacje z duchami" (5) - serial TVP dla młodych widzów
17.00 teleexpress
17.15 - 19.15 "Jest lato"... blok programowy
17.30 "Tajemnica Enigmy" (7): "W siłach Abwery" - serial TVP
18.10 Jest lato...
18.30 Miliard w rozumie - teleturniej
19.00 Jest lato...
19.15 Dobranocka
19.30 Wiadomości
20.00 Historia - współczesność: "Dulag 121"
20.30 Z notatnika - cykl reporterski
21.00 Panorama
21.25 Gość TV Polonia
21.40 "Ród Gąsieniców" (4) - serial TVP
22.50 II Festiwal Polskiej Twórczości Telewizyjnej 1994: "Wszysto jest muzyką - Średniowiecze"
23.25 II Festiwal Polskiej Twórczości Telewizyjnej 1994: "Wokół wielkiej sceny"
0.05 Program na wtorek
0.10 "S.O.S" (7-ost) - serial TVP
1.05 Zakończenie programu

WTOREK 9.08.94

7.30 Panorama
7.35 Powitanie - program dnia
7.40 "S.O.S" (7-ost) - serial TVP
8.40 Prosto ze Belwederu
8.50 Katalog zabytków
9.00 Robinsonowie
9.20 Ze zbiorów Jana Walenciaka - "Wędrujące wydmy"
9.30 Wakacyjna przygoda: "Wakacje z duchami" (5) - serial dla młodych widzów
10.00 - 12.00 "Jest lato"... - blok programowy:
10.15 "Tajemnica Enigmy" (7): "W siłach Abwery" - serial TVP
10.55 Jest lato...
11.15 Miliard w rozumie - teleturniej
11.40 Jest lato...
12.00 Wiadomości
12.10 "Ród Gąsieniców" (4) - serial TVP
13.20 Historia - współczesność "Dulag 121"
13.50 Z notatnika - cykl reporterski
14.20 Festiwal Polskiej Twórczości Telewizyjnej 1994: "wszystko jest muzyką - Średniowiecze"
15.00 II Festiwal Polskiej Twórczości Telewizyjnej 1994: "Wokół wielkiej

sceny"
 15.35 "Z całego serca życzę Ci..." - Koncert życzeń
 15.55 Program dnia
 16.00 Euroturystyka: "Leżajsk"
 16.15 Perły śląskiej architektury: "W murach Książa"
 16.30 Wakacyjna przygoda: "Wakacje z duchami" (6) - serial dla młodych widzów
 17.00 Teleexpress
 17.15 - 19.15 "Jest lato..." - blok programowy:
 17.30 "Alternatywy 4" (7) - serial komediowy TVP
 18.30 Gra - teleturniej
 19.15 II Festiwal Polskiej Twórczości Telewizyjnej 1994: Dla dzieci "Jacek", "Dłonie"
 19.30 Wiadomości
 20.00 Prosto z Belwederu
 20.10 publicystyka kulturalna
 20.30 II Festiwal Polskiej Twórczości Telewizyjnej 1994: "Pulsujący Punkt" - film dok. reż. Ireneusz Dobrowolski
 20.50 II Festiwal Polskiej Twórczości Telewizyjnej 1994: "Magazyn przechodnia"
 21.00 Panorama
 21.25 Gość TV Polonia
 21.40 "Białe tango" (4): "Choroba serca" - serial TVP
 22.40 Program na środę
 22.50 Gość Muzycznej Jedyńki - Ryszard Rymkowski
 23.10 Teatr w Kadrze: "Profesor" - realizacja: Ireneusz Dobrowolski, Wojciech Majcherek
 24.00 Panorama
 0.05 Program na środę
 0.10 Ucieczka z miejsc ukochanych" (7) - serial TVP
 1.05 Zakończenie programu

ŚRODA 10.08.94

7.30 Panorama
 7.35 Powitanie - program dnia
 7.40 "Ucieczka z miejsc ukochanych" (7) - serial TVP
 8.40 Sejmograf
 9.00 Euroturystyka - Leżajsk
 9.15 Perły śląskiej architektury: "W murach Książa"
 9.30 Wakacyjna przygoda: "Wakacje z duchami" (6) - serial TVP dla młodych widzów
 10.00 - 12.00 "Jest lato..." - blok programowy
 10.15 "Alternatywy 4" (7) - serial TVP
 11.15 Gra - teleturniej
 11.45 Jest lato...
 12.00 Wiadomości
 12.10 "Białe tango" (4): "Choroba serca" - serial TVP
 13.10 Publicystyka kulturalna
 13.30 Festiwal Polskiej Twórczości Telewizyjnej 1994: "Pulsujący punkt" - film dok., reż. Ireneusz Dobrowolski
 13.50 II Festiwal polskiej Twórczości

Telewizyjnej 1994: "Magazyn przechodnia"
 14.00 Teatr w kadrze: "Profesor" - realizacja: Ireneusz Dobrowolski, Wojciech Majcherek
 14.50 Gość Muzycznej Jedyńki - Ryszard Rymkowski
 15.10 Ludzie i świat
 15.55 Program dnia
 16.00 Rody polskie: "Braniccy" (2)
 16.25 Miniatury: "Warszawa - Trakt Królewski"
 16.30 Wakacyjna przygoda: "Wakacje z duchami" (7 - ost.) - serial TVP dla młodych widzów
 17.00 Teleexpress
 17.15 - 19.15 "Jest lato..." - blok programowy
 7.30 "Dr. Murek" (6) - serial TVP
 18.30 Jeden z dziesięciu - teleturniej
 19.15 Dobranocka
 19.30 Wiadomości
 20.00 Cztery czwarte - magazyn
 20.30 Z Polski rodem
 21.00 Panorama
 21.25 Gość TV Polonia
 21.40 "Rodzina Połanieckich" (5) - serial TVP
 23.00 Program na czwartek
 23.05 Sejmograf
 23.20 Festiwale, festiwale: "Czy słyszysz jak płacze ziemia" - "Andrzej i Mania" - filmy Tamary Sołonieiewicz
 0.15 Program na czwartek
 0.20 Opowieści z dreszczykiem: "Pierwszy plan" - film TVP reż. Janusz Majewski; "Zmartwychwstanie Offlanda" - film fab. TVP, reż. Jerzy Zarzycki
 1.15 Zakończenie programu

CZWARTEK 11.08.94

7.30 Panorama
 7.25 Powitanie - program dnia
 7.40 Opowieści z dreszczykiem: "Pierwszy plan" - film TVP, reż. Janusz Majewski; "Zmartwychwstanie Offlanda" - film TVP, reż. Jerzy Zarzycki
 8.35 "Z całego serca życzę Ci..." - koncert życzeń
 9.00 Rody polskie "Braniccy"
 9.27 Miniatury: "Warszawa. Trakt królewski"
 9.30 Wakacyjna przygoda: "Wakacje z duchami" (7-ost) - serial TVP dla młodych widzów
 10.00 - 12.00 "Jest lato..." - blok programowy:
 10.15 "Dr. Murek" (6) - serial TVP
 11.15 Jeden z dziesięciu - teleturniej
 12.00 Wiadomości
 12.10 "Rodzina Połanieckich" (5) - serial TVP
 13.30 "Cztery czwarte" - magazyn
 14.00 Z Polski rodem
 14.30 Festiwale, festiwale: "Czy słyszysz jak płacze ziemia", "Andrzej i Mania" - filmy Tamary Sołonieiewicz
 15.25 "Co nowego" - program rozrywkowy
 15.40 Program dnia

15.45 II Festiwal Twórczości Telewizyjnej 1994: Dla dzieci "Truskawowe studio"
 16.15 Wakacyjna przygoda: "Dziewczyna i chłopak" (1,6): "Poprawka" - serial TVP dla młodych widzów, reż. Stanisław Loth, wyk. Ania i Wojtek Sieniewscy, Barbara Sołtysik, Stanisław Mikulski in.
 17.00 Teleexpress
 17.15 - 19.15 "Jest lato..." - blok programowy
 17.30 "Na kłopoty...Bednarski" (7) "Nasz człowiek" serial TVP
 18.30 Gra - teleturniej
 19.15 Dobranocka
 19.30 Wiadomości
 20.00 Historia - współczesność: "General Antoni Chruściel - Monter" film dokumentalny
 20.30 Zwyczajny człowiek - cykl reporterski
 21.00 Panorama
 21.25 Gść TV Polonia
 21.40 "07 zgłoś się" - odc. pt.: "Złocisty" - seria TVP
 23.00 Program na piątek
 23.15 Bilans - magazyn rządowy
 23.25 II Festiwal Polskiej Twórczości Telewizyjnej 1994: "Sprawa dla reportera"
 0.10 Program na piątek
 0.15 "Dorastanie" (5) - serial TVP
 1.15 Zakończenie programu

PIĄTEK 12.08.94

7.30 Panorama
 7.35 Powitanie - program dnia
 7.40 "Dorastanie" (5) - serial TVP
 8.45 Słoneczne Studio - program dla dzieci
 9.15 Wakacyjna przygoda: "Dziewczyna i chłopak" (1,6) - serial TVP dla młodych widzów, reż. Stanisław Loth
 10.00 - 12.00 "Jest lato..." - blok programowy:
 10.15 "Na kłopoty Bednarski" (7): "Nasz człowiek" - serial TVP
 11.15 Gra - teleturniej
 11.45 "Jest lato..."
 12.00 Wiadomości
 12.10 "07 zgłoś się" - odc. pt. "Złocisty" - serial TVP
 13.50 Historia - współczesność: "General Antoni Chruściel - Monter" - film dokumentalny
 14.20 Zwyczajny człowiek - cykl reporterski
 15.10 II Festiwal Polskiej Twórczości telewizyjnej 1994: "Sprawa dla reportera"
 15.55 Program dnia
 16.00 - 19.15 "Jest lato..." - blok programowy:
 16.15 Wakacyjna przygoda: "Dziewczyna i chłopak" (2) - serial TVP dla młodych widzów
 17.00 Teleexpress
 17.15 Jest lato...
 17.30 "Przygody Pana Michała" (7) - serial TVP
 18.00 Jest lato...
 18.30 Miliard w rozumie - teleturniej

18.50 Jest lato...
 19.15 Dobranocka
 19.30 Wiadomości
 20.00 Hity satelity
 20.20 Przegląd kulturalny
 21.00 Panorama
 21.25 Gość TV Polonia
 21.40 "kolumbowie"(3) - serial TVP
 22.40 Program na sobotę
 22.50 Magazyn przechodnia
 23.00 II Festiwal Polskiej Twórczości Telewizyjnej 1994: "Tata Kazika" - program muzyczny
 24.00 Panorama
 0.05 Program na sobotę
 0.10 "Barbara i Jan" (7 -ost.) - serial TVP
 0.35 "Życie moje" (odc. 7) - program publicystyki społecznej
 1.35 "Królowa Bona"(6) - serial TVP
 2.20 Zakończenie programu

SOBOTA 13.08.94

8.00 Powitanie - program dnia
 8.05 Program sportowo-rekreacyjny
 8.50 Hity satelity
 9.10 Ziarno - program katolicki
 9.35 Brawo! Bis! (powtórzenie wybranych przez widzów programów z minionego tygodnia)
 9.40 II Festiwal Polskiej Twórczości Telewizyjnej 1994: Dla dzieci "5-10-15"
 10.50 Brawo! Bis! - cd.
 12.00 Wiadomości
 12.10 Program dnia
 12.15 II Festiwal Polskiej Twórczości Telewizyjnej 1994: Spektakl teatralny: Erskine Caldwell - "Palec Boży", reż. Teresa Kotlarczyk
 14.0 Wielka gra - teleturniej
 14.40 "Zmiennicy"(4) - serial komediowy TVP
 15.55 Transmisja sportowa
 17.50 "Historia pewnej znajomości" - program rozrywkowy
 18.35 Studio kontakt - magazyn polonijny
 19.20 Dobranocka
 19.30 Wiadomości
 20.00 "Królowa Bona"(7) - serial TVP
 21.00 Panorama
 21.25 Gość TV Polonia
 21.40 "Zmiany w ostatniej chwili" - film fabularny USA
 23.35 Program na niedzielę
 23.40 Czar par (cz.10) - program rozrywkowy
 0.50 II Festiwal Polskiej Twórczości Telewizyjnej 1994: Godzina szczerości
 1.40 To lubię - spotkanie z Olgierdem Łukaszewiczem
 2.40 "Barbara i Jan"(7) - serial TVP
 3.10 Zakończenie programu

NIEDZIELA 14.08.94

8.00 Powitanie - program dnia
 8.05 "Zmiany w ostatniej chwili" - film fabularny USA (powt.)

10.00 Programy katolickie
 10.25 Świat z pierwszej ręki
 11.00 "WOW"(4) - serial TVP dla młodych widzów
 11.30 Cztery czwarte - magazyn
 12.15 Słoneczne Studio - program dla dzieci
 12.45 Maleszka na wakacje: "Ofelia na wakacje"cz.1, Teatr dla dzieci reż. Andrzej Maleszka
 13.20 "Zmiennicy"(4) - serial komediowy TVP
 14.20 Wszystko jest biografią: "Lutek - krótkie wspomnienia z długiego życia" film dok. o Ludwiku Perskim, reż. Jan Łomnicki
 15.05 Filmy o Polsce
 15.55 Program dnia
 16.00 Kino familijne: "Kłusownik"(3-ost.) - serial TVP dla młodych widzów
 17.00 Teleexpress
 17.15 Spojrzenie na polskę
 17.30 Telekino wspomnień: "Janosik" (13-ost.) - serial TVP
 18.15 II Festiwal Polskiej Twórczości Telewizyjnej 1994: "La, la, mi do.."
 19.00 "Co nowego?" - Sława Przybylska
 19.20 Dobranocka
 19.30 Wiadomości
 20.10 II Festiwal Polskiej Twórczości Telewizyjnej 1994: "Księga nonsensu" - program rozrywkowy
 21.00 Panorama
 21.25 Gość TV Polonia
 21.40 II Festiwal Polskiej Twórczości Telewizyjnej 1994: "Samowolka" - film fab., reż. Feliks Falk
 22.40 Program na poniedziałek
 22.45 Muzyczna Jedyńka - "Premiery sierpnia" program rozrywkowy
 23.20 Sportowa niedziela
 0.30 Jazz - Lora Szafran
 1.00 Zakończenie programu

FILM

ANDRZEJA WAJDY

"L'ANNEAU DE CRIN"

WYŚWIETLANY JEST

W KINIE "UTOPIA"

OD 27 LIPCA DO 2 SIERPNIA

9, Rue Champolion 75006 Paris

metro: Odeon

lub Cluny La Sorbonne

tel. (1)44.43.87.15.

**LES MISSIONS
AU TIERS-MONDE
CAMPEC**

Chaque jour, de tous pays d'Afrique nous parviennent de plus en plus d'appels de missionnaires qui manquent de tout pour leurs missions: nous avons 4 à 500 missionnaires, religieuses, religieux, pretres diocésains, laics.

BURUNDI, BURKINA FASSO, CAMEROUN, CONGO, COTE D'IVOIRE, RWANDA, SENE GAL, TOGO, ZAIRE, MADAGASCAR

Malgré la fidélité et la générosité de beaucoup de chrétiens, faute de financements, nous ne parvenons pas à satisfaire toutes les demandes de plus en plus nombreuses, de médicaments, petit matériel, livres, matériel scolaire et autres, matériaux de construction.

NOUS AVONS PLUS QUE JAMAIS BESOIN DE VOUS

Bulletin soutien aux Missionnaires Polonais en Afrique Francophone
 Pour l'envoi de containers et aide aux missionnaires

**En 1994, je participe à l'action
AIDE AUX MISSIONNAIRES
par un don de:**

☐: 200 FF ☐: 300 FF ☐: 400 FF

☐: 500 FF ☐:FF

*

Vous pouvez aider les missionnaires en leur confiant **des intentions de Messes ****

Vous pouvez également nous confier vos intentions de prières qui seront lues chaque mois aux veillées de prières pour les missionnaires polonais

Tous les troisièmes mardi du mois, à 20h avec le CAMPEC

Les Missions au Tiers Monde, Afrique - 23, rue Surcouf - 75507 Paris

CCP: La Source - 3082382 F

* un reçu fiscal vous sera adressé

** un justificatif d'acceptation vous sera adressé signé par un pretre du secrétariat.

NAJNOWSZA BITWA O ANGLIĘ

Rozmowa z dyrektorem PLL LOT w Londynie,
p. Andrzejem Rode

- Niedawno byliśmy świadkami konfliktu PLL LOT z British Airways. Jak zakończył się ten spór pomiędzy liniami lotniczymi i dlaczego do niego doszło?

- Andrzej Rode: British Airways to, po rozpadzie "Aeroflotu", największy przewoźnik europejski. Brytyjczycy starają się o zdobycie nowych rynków. W ich planach leży również Europa Środkowa i Wschodnia. Uruchomiono linie do wszystkich stolic państw tej strefy nie licząc nawet na uzyskanie zarobku, ale dla podkreślenia swojej tam obecności. Jest to cel strategiczny Brytyjczyków. Drugim elementem tła konfliktu była częstotliwość podróży pomiędzy Europą i Ameryką latem i zimą. W zimie ruch na trasach atlantyckich praktycznie jest bardzo mały. Każdy z przewoźników szuka tu dodatkowych źródeł dla zdobycia pasażerów. Mniejsza elastyczność, która cechuje tak wielkie linie jak British Airways, powoduje, że zimą ponosić one muszą znaczne straty. Wszystko to naprowadziło na myśl, że lepiej jest wykorzystać pusty fotel w samolocie za pół ceny niż ponosić stratę 100%.

- Czy w tym kontekście można mówić o dumpingu stosowanym przez British Airways?

- Tak. W przypadku konkretnej linii możemy mówić o dumpingu. LOT ma dobre i stale utrzymywane połączenia pomiędzy Polską i Stanami Zjednoczonymi. Brytyjczycy postanowili przejąć naszych pasażerów, zwłaszcza w okresie zimowym. LOT zainwestował pół miliarda dolarów w nowe samoloty, które są ciągle spłacane i utrata tras atlantyckich musiałaby spowodować problemy finansowe. Brytyjska propozycja oznaczała dwukrotne zwiększenie ich lotów do Warszawy w okresie zimowym. Ruch na trasie Londyn-Warszawa nie był żadnym usprawiedliwieniem dla tego typu propozycji, albowiem dotychczasowe połączenia w zupełności wystarczały. Dodatkowo British Airways chciał odlatywać w tych samych godzinach co samoloty PLL LOT. Do tej pory pasażerowie udający się do miast USA, z którymi LOT nie ma bezpośredniego połączenia korzystali z naszych samolotów na trasie do Londynu i tam korzystając już z linii brytyjskich odbywali podróż przez ocean. Był to podział rynku, który ewidentnie chciano zachwiać. Takie były źródła sporu.

- W jaki sposób British Airways przedstawił swoje "ultimatum"?

- Brytyjczycy zachęteni zgodą na podobny układ Czechów i Węgrów byli przekonani, że Polacy nie będą czynić żadnych przeszkód. Ministerstwo Transportu w Warszawie zostało powiadomione o dwukrotnym zwiększeniu częstotliwości lotów na dwa tygodnie przed planowanym rozpoczęciem takich połączeń. Sytuację dodatkowo zaostrzył fakt wcześniejszego otwarcia rezerwacji na planowane dopiero loty z Warszawy. W ciągu tych dwóch tygodni odbyło się dwie rundy negocjacji, które nie przyniosły żadnych rozwiązań problemu; Na ostatnim z tych spotkań brytyjczycy zapowiedzieli cofnięcie zgody na lądowania polskich samolotów w Londynie. Było to przystawianie pistoletu do głowy i na taki szantaż ministerstwo transportu nie mogło się zgodzić. Dzień po tej zapowiedzi odebrałem w biurze telefon informujący, że od północy tego dnia żaden polski samolot nie może się pojawić w przestrzeni powietrznej Wielkiej Brytanii. Sytuacja była bardzo nieprzyjemna. Byliśmy przekonani, że potrwa to najwyżej kilka dni. Tymczasem negocjacje przeciągnęły się do 4 i pół miesiąca. Spotkania i rozmowy z Brytyjczykami odbywały się co tydzień, a rozstrzygnięć nie było widać.

- Czy ta kilkumiesięczna przerwa w połączeniach z Londynem odbija się jakoś na obecnej pracy LOT-u?

- Sprawa sezonu zimowego została ostatecznie uregulowana, ale zwiększenie częstotliwości lotów British Airways spowodowało mimo wszystko stratę części pasażerów.

- Czy decyzja LOT-u o wyborze strategicznego partnera w USA i nawiązanie współpracy z American Airlines nie jest próbą obejścia Anglików i dalszej walki z nimi o trasy atlantyckie?

- Myślę, że tak. Ze strony LOT-u jest to ruch jak najbardziej świadomy. Mając połączenie z Nowym Jorkiem i Chicago wolimy przewozić pasażerów na dłuższej trasie niż krótszej do Londynu. Brytyjczycy w tej chwili nie stwarzają szans nawet na to, by ten mały sektor połączeń do Londynu znajdował się po naszej stronie. Do tej pory około 15% pasażerów naszych samolotów przesiadało się na linie brytyjskie kontynuując podróż do USA. Obecnie te 15% znika i będziemy się starali bronić tych przewozów korzystając z naszych bezpośrednich połączeń ze Stanami, a następnie ze współpracy z American Airlines, które będą rozwozić pasażerów do miast, z którymi LOT nie ma bezpośrednich połączeń.

- Jaka będzie więc przyszłość połączeń z Londynem i czy obserwuje się tu zwiększone zainteresowanie Brytyjczyków naszym krajem, co powinno odbijać się w zwiększonym ruchu pasażerskim?

- Od czasu, kiedy firmy brytyjskie zaczęły wchodzić na rynek polski rzeczywiście ten ruch się zwiększa. LOT nastawia się zresztą tutaj na walkę o pasażera business-clase. Na przykład w porozumieniu z hotelami w kraju będziemy oferować w cenie biletu business-clase darmową noc w "Mariottcie". Dodatkowo cena tego biletu jest u nas mniejsza niż w British Airways o około 200 funtów. Co do przyszłości tego połączenia to nie należy oczekiwać zmniejszenia ruchu. Naszym celem jest zapewnienie połączeń z Warszawą dwa razy dziennie. Obecnie taka częstotliwość utrzymuje się tylko w okresie sezonu letniego. Wojna cenowa w klasie turystycznej doprowadziła zresztą do bardzo znacznej obniżki cen biletów na tej trasie. Konkurujemy obecnie cenami z przewoźnikami autobusowymi.

- Jak na razie wygrywa więc pasażer. Dziękujemy za rozmowę.

Rozmawiali:
Bogdan DOBOSZ
i Zbigniew JUDYCKI.

ZE ŚWIATA

■ Prezydentem Ukrainy został Leonid Kuczma, były premier republiki, zwolennik ścisłych związków z Rosją. Uzyskał on w drugiej turze wyborów 53 %. W dogrywce wyborów prezydenckich na Białorusi miażdżące zwycięstwo odniósł były dyrektor sowchozu Aleksander Łukaszenko, który uzyskał aż 80 % głosów. Łukaszenko jest także zwolennikiem zbliżenia z Rosją, a swoje zwycięstwo osiągnął krytykując powszechną korupcję.

■ W Neapolu odbyły się obrady tzw. G-7, grupy najbardziej uprzemysłowionych krajów świata. Państwa te obiecały pomoc dla Ukrainy na zamknięcie elektrowni atomowej w Czarnobylu. W ostatnim dniu do obradujących w Neapolu dołączył Borys Jelcyn.

■ Litewski Sejm zawiesił ordynację wyborczą, która wykluczała z samorządowych wyborów Związek Polaków na Litwie.

■ W wieku 82 lat zmarł przywódca Korei Północnej Kim Ir Sen, kapitan sowieckiej armii podczas II wojny światowej, a następnie długoletni szef koreańskich komunistów. Jego następcą został najstarszy syn - Kim Dzong Nil (Prawdziwy Syn Słońca): który wg raportów CIA uchodzi za osobę nieodpowiedzialną.

■ Jaser Arafat przenosi się na stały pobyt do autonomicznej Gazy. Centrala OWP pozostanie jednak nadal w Tunisie.

■ 50 tys. żołnierzy ONZ będzie nadzorowało wprowadzenie nowych podziałów granicznych w Bośni.

■ Najniższą od wielu lat inflację odnotowano we Włoszech.

■ Powódzie w USA. Stan Georgia ogłoszono terenem klęski żywiołowej. W Europie fala upałów.

■ 5 rosyjskich robotników zamordowali w Algierii fundamentaliści muzułmańscy.

■ 11 lipca obchodziliśmy Światowy Dzień Ludności. Na świecie żyje podobno 5 miliardów 700 milionów ludzi.

■ Zaskakującą propozycję otrzymał brytyjski książę Edward. Grupa postów estońskich zwróciła się do niego z prośbą o wyrażenie zgody na objęcie tronu Estonii. Póki co republikanie są na razie w większości.

SEZON POLOWAŃ

W kraju nie ma miejsca na ogórki, nie ma sezonu ogórkowego, natomiast trwa polowanie na ludzi. Kto sądził, że 5 lat temu demokracja narodziła się w Polsce nieodwracalnie, że bezpowrotnie przegrała komuna, ten należał do naiwnych. Wystarczyło kilka miesięcy rządów lewicy ładnie określonej postkomunistyczną (zamiast mówić czytelnie i wprost: komuna to czerwona rodem i stylem postępowania prosto z Moskwy z czasów Breżniewa, by nie wspominać o czasach Stalina, lepiej bowiem najczarniejszych pod słońcem duchów nie wywoływać), aby stwierdzić co nastąpiło.

Nastąpiła recydywa starych metod obchodzenia się z inaczej myślącymi, z inaczej postępującymi, z inaczej chcącymi. Za Jaruzelskiego obowiązywało hasło wojennego "pojednania": nie ważne skąd przychodzisz, bylebyś był z nami. Wcześniej za Gomułki głoszone: kto nie z nami, ten przeciwko nam. Gierek wybrał drogę bardziej cywilizowaną: pomożesz-my tobie również pomożemy, pomożecie? Dziś rządzący PRL-owscy w III Rzeczypospolitej (takie kuriozum zdarza się raz na tysiąclecie, ponieważ obecne tysiąclecie zmierza do końca, miejmy nadzieję, że drugi raz się nie zdarzy) postępują według najstarszej zasady bolszewickiej: - kto przeciwko nam - tego w ziemię.

Nie trzeba - jak widać na polskim przykładzie - ogłaszać demokracji za ustrój niesprawiedliwości społecznej a bolszewię za raj na ziemi, aby rozwinąć skrzydła bezprawia i politycznego chamstwa. Demokracja okazała się bowiem dla przywódców PRL-owskich sprawujących władzę w III Rzeczypospolitej, wygodnym ustrojem. Wykorzystując prawo, naginając je do własnych potrzeb, a gdy tego wymaga sytuacja, zmieniając je, albo nie zwracając na nie uwagi (stosunek do konkordatu dowodzi najlepiej, jak manipuluje się obowiązującymi w cywilizowanym świecie normami postępowania między rządami) aktualni pogrobowcy totalitaryzmu konsekwentnie realizują swoje cele. Na zewnątrz ukazują twarz liberalistów ekonomicznych, co zresztą bardzo podoba się zachodnim bankom. Wewnątrz w kraju, wobec swoich przeciwników politycznych stosują metodę kija w stalinowskim stylu.

Udowodnili to przygotowując czystkę w resorcie spraw zagranicznych. Ludzi uczciwych, o nieposzlakowanej opinii, wybitnych fachowców a, nie komuchów,

przeciwnie - ludzi walczących z komuną, siedzących w więzieniach - próbuje się wyrzucić z ministerstwa, usunąć ze stanowisk po to, aby obsadzić je swoimi ludźmi.

Przykład z podkomisją d/s oceny kadr MSZ przypomina znane z historii zespoły, trójki, czwórki, brygady oceniające, wyrzucające, mordujące wrogów ludu, kułaków, księży itd. Ale nie jest to przykład odosobniony. Odwet stosowany przez komunistyczną część koalicji rządzącej obejmuje różne dziedziny życia. Jak wiadomo wybory samorządowe zakończyły się typowym politycznym remisem. Prawica, która w wyborach do parlamentu we wrześniu 1993 roku poniosła sromotną porażkę, w wyborach samorządowych odzyskała utracone pozycje w Katowicach, Zabrzu, Łomży, Białymstoku, zdobyła kilka mandatów nawet w Warszawie. Dla komunistów sytuacja ta stała się wystarczającym powodem do podjęcia akcji celem wyeliminowania sił niekomunistycznych z rad większych miast.

Innym polem działań rządzących pereleowców w III Rzeczypospolitej jest telewizja publiczna. Kierownictwo TV wiśi na włosku za rzekomo prawicowe odchylenie (skąd my to znamy, te różne odchylenia: prawicowe, rewizjonistyczne, klerykalne itd.) Przypisuje się prezesom TV, dyrektorom i dziennikarzom nierzetelność tylko dlatego, że nie są ludźmi komuny. Nieważne, że swoich poglądów przed kamerami nie głoszą, nie są od tego, gdy redagują informacje czy wówczas gdy prowadzą dyskusje. Nawet zachowując obiektywizm traktowani są jako wrogowie ludu.

Kto nie z nami - ten przeciwko nam, tego w ziemię. Trwa w Polsce polowanie. Letnia kanikula jedynie podgrzewa nastroje. W tych felietonach biję na alarm, gdyż w swym długim dziennikarskim życiu dziennikarza PRL dobrze poznałem tajniki komunistycznych metod i niczym niepokonywanych zapędów władców i kacyków. Dziś jeszcze za pisanie prawdy nie pozbawiają pracy. Jak będzie jutro - zobaczymy. Na razie wzięli się za dyplomatów, nieprawomyślnych dyrektorów państwowych zakładów, wojewodów. Kiedyś nazwano to personalną czystką. Dziś mówi się o porządkowaniu kraju. W obu wersjach mamy do czynienia z odwetem.

Jerzy KLECHTA

AUBY

DIAMENTOWY JUBILEUSZ

19 czerwca 1994 roku społeczność polska Aubry i okolic świętowała przepiękny, niecodzienny, bo podwójny jubileusz swojego kapłana Księdza prałata Franciszka Jagły. W tym dniu Ks. prałat obchodził 60 (!) - rocznicę święceń kapłańskich i... 50 - lecie nieprzerwanej pracy duszpasterskiej w Aubry, gdzie przybył w styczniu 1945 roku. Uroczysta, jubileuszowa Msza święta dziękczynna została odprawiona w miejscowym kościele Notre Dame de la Visitation. W koncelebrze pod przewodnictwem Ks. Bp Stanisława Napierały, metropolity kaliskiego - przyjaciela Księdza Jubilata (który jeszcze jako młody ksiądz zastępował go podczas wakacyjnych nieobecności) i Ks. prał. Stanisława Jeża, rektora Polskiej Misji Katolickiej we Francji, wzięło udział 37 duszpasterzy. W kościele zgromadziło się w sumie ponad czterystu wiernych pragnących współuczestniczyć w świątecznym dniu swojego Księdza Prałata.

Po pierwszych słowach przywitania, wygłoszonych przez Ks. Jana Robakowskiego, dzieci - uczniowie z katechizacji wręczały kwiaty dostojnym gościom i Ks. Jubilatowi. Homilię w języku polskim głosił Ks. bp. St. Napierała. Pod koniec Mszy św. Ks. rektor St. Jeż, po francusku skierował swoje życzenia dla Księdza Jubilata i odczytał życzenia nadesłane z Watykanu, od Ojca Świętego - Jana Pawła II, z Warszawy, od Prymasa Polski - Ks. Józefa Kardynała Glempa, który także w przeszłości był i zostawał "na zastępstwo" w Aubry. Życzenia nadesłali Jubilatowi także Ks. Abp Szczepan Wesoły - Delegat Prymasa Polski do opieki nad Polonią świata, metropolita poznański - Ks. Abp Jerzy Stroba i metropolita szczeciński - Ks. Abp Marian Przykucki. Na zakończenie uroczystej Mszy św. Ks. Jubilat złożył wszystkim zebranym swoje serdeczne podziękowania.

Druga część uroczystości odbyła się w Sali Przyjęć Merostwa miasta Aubry, gdzie Ks. Jubilat przyjmował liczne dalsze życzenia i uczestniczył w przyjacielskim przyjęciu zorganizowanym na Jego cześć. W imieniu parafian życzenia Księdzu prałatowi składali: pan Edouard Kaczmarek, po polsku i pan Paul Wojciechowski, po francusku. Pan Victor Borgus wygłosił życzenia w imieniu Polskiego Związku Mężów Katolickich we Francji, którego dyrektorem w przeszłości przez wiele lat był Ks. prał. Franciszek Jagła. W imieniu władz miejskich i miejscowej społeczności życzenia Jubilatowi przekazywał przedstawiciel Mera, pan Briez.

Ks. Franciszek Jagła urodził się 7 grudnia 1910 roku w Salni koło Krotoszyna - w Polsce. Po zdaniu matury wstąpił do Wyższego Seminarium Duchownego w swojej diecezji i 17 czerwca 1934 roku w Poznaniu przyjął święcenia kapłańskie z rąk ówczesnego Prymasa Polski Ks. Augusta kardynała Hłonda. Po ukończeniu rocznego stażu na wikariacie w Ostrorogu, został wysłany przez kardynała Hłonda - wielkiego opiekuna emigracji, do Francji, do pracy wśród uchodźstwa polskiego w

ramach Polskiej Misji Katolickiej. Kolejno Ks. Jagła pracował w Harnes (P.de C.), Roubaix (Nord) i Perigueux (Dordogne). Zaraz po zakończeniu wojny we Francji, w styczniu 1945 roku rektor PMK powierza Ks. Jagłę parafię polską w Aubry. (...) Francja była już wolna, ale w Europie wojna jeszcze trwała. Po czterech latach okupacji niemieckiej, całe życie parafialne i społeczne trzeba było organizować od nowa. Trzeba było starać się o lokale, gdzie ksiądz mógłby prowadzić katechezę, gdzie mogłyby się odbywać zebrania młodzieży i starszych. Z inicjatywy i przy udziale Ks. Jagły w pracach brali udział liczni wierni parafianie. Wielką pomocą dla parafii było w owym czasie przybycie do Aubry w czerwcu 1945 r. Ks. Józefa Sroki, uwolnionego z obozu koncentracyjnego w Dachau. Zorganizowano regularne nabożeństwa po polsku w sześciu kościołach, katechizm polski w pięciu miejscowościach. Rozwinięty się liczne towarzystwa religijno-narodowe i grupy teatralne. Gdy w 1947 r. upaństwowiono kopalnię i cofnięto wszelką pomoc materialną, wierni postanowili sami utrzymywać parafię i swych duszpasterzy z własnych ofiar.(...) Ks. Jubilat oprócz pracy parafialnej, przez 50-lat był dyrektorem Związku Mężów Katolickich na całą Francję. Z polecenia Polskiej Misji Katolickiej opracowywał dwujęzyczne katechizmy i Modlitewniki do użytku polonijnego, które są powszechnie używane we Francji, Belgii i Szwajcarii, jak również adaptacje teatralne dla parafialnych zespołów teatralnych. W uznaniu zasług, ówczesny papież Paweł VI, w 1965 r. mianował Ks. F. Jagłę prałatem. Obecnie Ks. prałat jest "oficjalnie" na emeryturze, jednakże w dalszym ciągu aktywnie uczestniczy w życiu Wspólnoty Polonijnej.

Z okazji Diamentowego Jubileuszu Kapłaństwa życzymy Księdzu Prałatowi, aby dobry Bóg na długie lata umacniał Go dobrym zdrowiem i siłami do dalszej pracy kapłańskiej.

Opracowano na podstawie materiałów nadesłanych przez
ks. Jana ROBAKOWSKIEGO

...Chociaż ze spóźnieniem, proszę Ks. Jubilata Franciszka Jagłę o przyjęcie życzeń, od wspominających serdecznie Jego pobyt w Kole Młodzieży Monfancon w 1943 roku. Na znak pamięci załączam fotografię z tamtych lat.

Jadwiga Rutkiewiczówna - Kubiak

Szkoła Polska w Paryżu z wizytą w Rzymie i na Monte Cassino.

Wszystkie drogi prowadzą do Rzymu... tak głosi autentyczna, łacińska sentencja. Jej sens w praktycznym wymiarze poznali uczestnicy tegorocznej wycieczki Szkoły Polskiej w Paryżu w dniach 20-24 maja b.r. Trasa szkolnej wyprawy obejmowała: zwiedzanie Rzymu, wyjazd na Monte Cassino i wizyta w Muzeach Watykańskich oraz Bazylice św. Piotra w Rzymie.

Program tej wycieczki opracowany przez nauczycieli Szkoły Polskiej (szczególne słowa uznania dla Pani Barbary Żelazik i Pana Wojciecha Bobca) i podróż poprzez Francję, tunel alpejski pod Mt. Blanc oraz słoneczną Italię, stanowiły świetne uzupełnienie programu nauczania z zakresu geografii, historii, a także literatury.

Pierwszy dzień spędzony w Rzymie był "przechadzką" tropami zabytków antycznego Rzymu. Niezatarte wrażenia pozostawiły widoki w ruinach Kolozeum, antycznego cyrku, miejsca męczeństwa pierwszych chrześcijan oraz spojrzenia na wspaniałe Forum Romanum, archeologiczne świadectwa wielkiej potęgi cesarskiego Rzymu. Podobne zachwyty wzbudziły widoki z Kapitolu i ogrom narodowego Memoriału króla Wiktora Emmanuela II, pamiątki zjednoczenia Włoch. Wieczory przy Fontannie di Trevi i na schodach Hiszpańskich przyniosły ulgę i ... ukryte marzenia.

Podniosły i wzruszający charakter miała wizyta na Monte Cassino następnego dnia ...dodajmy w dniach 50 Rocznicy tego wielkiego dzieła polskiego żołnierza na frontach drugiej wojny światowej. Podziwiając plenery Klasztoru Benedyktynów i polskiego cmentarza oddaliśmy honory poległym Rodakom.

Cześć ich Pamięci! Pozostawiliśmy wiązanek białoczerwonych kwiatów.

Powrót do Rzymu i zwiedzanie rzymskich katakumb oraz Bazyliki św. Jana na Lateranie ze słynnymi "Scala Santa" dostarczyły wszystkim religijno-moralnych refleksji (podobnie podróż po antycznej Via Appia i wizyta w kościółku "Quo Vadis Domine" miały niezaprzeczalną wymowę). W ostatnim dniu odwiedziliśmy słynne Muzea Watykanu, których bogactwo olśniło każdego, szczególnie świeżo odrestaurowana Kaplica Sykstyńska. Wizyta na Placu i w Bazylice św. Piotra sprawiły, że z trudem żegnaliśmy się z "Wiecznym Miastem" nad Tybrem, sercem światowego chrześcijaństwa. Arivederci Roma!

Dariusz DŁUGOSZ

Polacy wschodniej Francji pielgrzymują na Sion

Dorocznym zwyczajem Polskie Zjednoczenie Katolickie Wschodniej Francji urządziło w trzecią niedzielę czerwca pielgrzymkę na wzgórze Sion.

Ludzi przybyło tym razem więcej niż zazwyczaj. Szkoda, że w czasie Mszy Św. odprawianej pod gołym niebem, zaczął padać deszcz, który wkrótce zamienił się w ulewę przypominającą uroczystości 50-lecia bitwy o Monte Cassino. Z podziwem patrzyliśmy na wytrwałość sztandarowych, którzy pozostali na miejscu, mimo, iż niektórzy nie mieli nakrycia głowy.

W tym roku głównym celebrazem w tej polskiej pielgrzymce był ordynariusz diecezji Nancy, Ks. Biskup Jean-Paul Jaeger. Powitali go w imieniu wszystkich obecnych członkowie rodziny Bobko. Koncelebransami byli: Ks. Antoni Biel, reprezentujący rektora Polskiej Misji Katolickiej z Paryża, Ks. Konrad Stolarek z Luksemburga oraz wszyscy polscy księża dekanatu z Ks. dziekanem Andrzejem Kurkiem na czele.

Pierwszą lekcję odczytał Władysław Kozioł, drugą - Józef Lach. Psalm między czytaniem i werset na Alleluja przypadł w udziale młodzieńkowi Dorocie Bartela. Kazanie wygłosił Ks. Bp Jaeger. Kaznodzieja mówiąc o dzisiejszym burzliwym świecie nawiązał do słów Jana Pawła II, który z okazji Roku Rodziny napiętnował "cywilizację śmierci" przeciwstawił jej

"cywilizację miłości". W modlitwie końcowej Ks. Biskup powiedział m.in.: "Matko Boża z Częstochowy, uproś nam u swego Syna, by dał nam serce zdolne miłować i coraz żywszą wiarę, byśmy odnaleźli drogę wiodącą do Domu Ojca. Udziel nam odwagi i mocy w wysiłku zapewnienia pokoju między narodami Europy i całego świata. Obdarz szczególnym uśmiechem wszystkich braci naszych w Polsce. Pozostań przy boku naszego papieża Jana Pawła II. Pozostań na zawsze dla każdego z nas ukochaną Matką, która rozprasza wszystkie zagrożenia i otwiera nasze serca dla życia z Bogiem". W czasie ofiarowania utworzyła się procesja z 14 dzieci pierwszokomunijnych z Nancy, które przyniosły dary do ołtarza.

Podczas Mszy Św. śpiewy liturgiczne przepięknie wykonał chór "Wawel" pod wytrawnym kierownictwem Ks. Jerzego Sowy. W skład tego chóru wchodził śpiewacy z Metz, Algrange, Nilvange, Audun-le-Tich, Tucquegnieux i inni.

Popołudniowe nabożeństwo Maryjne odbyło się wyjątkowo w bazylice. Wzruszające kazanie okolicznościowe wygłosił Ks. kanonik Antoni Biel. Niepewna aura nie przeszkodziła procesji eucharystycznej dookoła wzgórza.

Rozważania tajemnic różańca odmawianego w czasie procesji opracował i wygłosił Ks. emeryt Albert Rój z Algrange. Gromkie "My chcemy Boga" zakończyło tegoroczną pielgrzymkę na Sion.

TAN

ZŁOT POLONIJNY W VAUDRICOURT

Ostatnia niedziela czerwca od wielu lat zarezerwowana jest dla "Złotu Polonijnego" w Vaudricourt. Urządzany od 40 lat w pięknym parku Instytutu św. Kazimierza należał zawsze do najpiękniejszych imprez. W tym roku szczególnie Złot zgromadził liczną rzeszę z okazji 70-lecia Polskiego Zjednoczenia Katolickiego we Francji (PZK) i 25-lecia sakry biskupiej Ks. abp Szczepana Wesołego, Opiekuna Polskiej Emigracji w świecie. Była to okazja do pokrzepienia ducha polskości i tradycji Ojców.

Na progu zamku, p. prezes Edmund Oszczak powitał dostojnych gości, wśród których znajdował się Konsul Generalny z Lille, p. Jędrzej Bukowski oraz prezesi i prezesi organizacji polonijnych, po czym orkiestra z Bully les Mines "Harmonia" pod dyr. p. Rybskiego odegrała hymny narodowe. W procesji ruszyliśmy do krytej hali, gdzie Ks. Arcybiskupa przywitała kwiatami młodzież, przygotowana do otrzymania sakramentu bierzmowania.

Mszę św. z Dostojnym Jubilatem koncelebrowali: Rektor Polskiej Misji Katolickiej we Francji, Ks. Prałat St. Jeż, Rektor Beneluksu, Ks. Leon Brzezina OMI., Sekretarz Generalny PZK, Ks. Prow. Jan Guzikowski T.Chr., Superior Instytutu św. Kazimierza Ks. Edward Szymeczko OMI, Ks. Ryszard Kaczor i Ks. Karol Palus. Podczas Mszy św. Ks. Arcybiskup udzielił sakramentu bierzmowania ponad 60 osobowej grupie młodzieży i dzieci z Abscon, Dechy i Noeux les Mines. Bierzmowani otrzymali dary Ducha Świętego. Jest On dla nich duchowym znakiem, dzięki któremu stają się w doskonalszy sposób obrazem Chrystusa i członkami Jego Kościoła. Ceremoniom towarzyszył podczas całej Mszy św. Chór "Kościszko" z Houdain pod dyr. p. Gajnego.

W przerwie obiadowej koncertowała w parku niezmordowane "Harmonia" z Bully les Mines. Popołudniową akademię rozpoczęli Ks. Guzikowski, sekretarz gen. PZK i p. prezes Oszczak składając życzenia Księdzu Arcybiskupowi. Po czym przedstawiciele wszystkich wspólnot parafialnych składali życzenia i kwiaty Jubilatowi. W dalszym przemówieniu, p. prezes Oszczak podał krótką historię PZK, gromadząc wszystkie organizacje katolickie. Ks. Arcybiskup

dziękując za tę wspaniałą manifestację, złożył życzenia dalszej owocnej pracy dla dobra Kościoła i zachowania bogactwa kultury narodowej.

Przebogaty program artystyczny, folklorystyczny i kulturalny został wykonany przez zespoły: "Harmonia z Bully les Mines, "Kalina" z Courcelles les Mines, "Wisła" i "Górale" z Dourges, KSMP Noeux les Mines, młodzież z Lille-Roubaix. Zespoły wykonywały z werwą śpiewy i tańce ludowe różnych regionów Polski, do których publiczność chętnie się przylączyła z wielkimi oklaskami.

Na zakończenie pan prezes podziękował wszystkim uczestnikom i pomagającym w realizacji Złotu, oraz życzył wytrwania w wierności Kościołowi i obyczajom ojczystym. Wieczór zakończył się balem przy polskim bigosie i polskich melodiach. Przeżyliśmy jeszcze jeden wielki polski dzień jubileuszowy - Złot Polonijny. Jesteśmy przekonani, że to było prawdziwe święto Rodzinne, Przyjaźni, a więc nadziei. Do Roku Przyszłego!

Wiktor BORGUS

PIERWSZA KOMUNIA ŚW. W NANCY

W niedzielę 5.06.br. w kościele Notre Dame de Bon Secours w Nancy, gdzie odbywają się cotygodniowe nabożeństwa w języku polskim, zgromadziło się dużo więcej Polaków niż zwykle. W tym dniu, po raz pierwszy 14 dzieci przystąpiło do I Komunii św. Ks. J. Lebdowicz, dumny ze swej tak licznej gromadki, przygotowywał dzieci na tę chwilę od 2 lat. Msza św. w pięknie udekorowanym kościele, była bardzo uroczysta. Dzieci czytały liturgię słowa, modlitwę wiernych, śpiewały pieśni, niosły dary do ołtarza.

Była to niezapomniana i wzruszająca uroczystość, nie tylko dla rodziców i rodzin dzieci przyjmujących po raz pierwszy sakrament, ale także dla całej wspólnoty polskiej w Nancy.

Anna CIEPLIŃSKA

OGŁOSZENIA - KOMUNIKATY

Podróże do Polski

- * **AMIGO - TOURIST**: autokarem do Wrocławia, Opola, Katowic, Krakowa, Rzeszowa. INFORMACJE I REZERWACJA: Paryż tel. 60.11.87.24. codziennie od 8.00 do 22.00.
- * **BUS TOURISTIQUE SERVICE**. Od wtorku do niedzieli - POLSKA POŁUDNIOWA: Zielona Góra, Wrocław, Kraków, Rzeszów, Kielce, Stalowa Wola, Łódź, Radom, Lublin. TEL.: 43.38.67.29.
- * **VITESSE** - Licencjonowanym autokarem w klerunkach: Warszawa, Kraków, Rzeszów, (380FF; A/R-650FF). Tel. 48.05.00.66.
- * **PARTNER - NAJSZYBCIEJ** i legalnie do Polski Południowej komfortowo mikrobusem Ford (nowy), przez Valenciennes. Już w 12 godzin w Olszynie. TEL.46.30.49.58.(po 18.00). ZAPRASZAMY.
- * **AMIGO - TOURIST** - w niedzielę przejazdu autokarem do: Wrocławia, Opola, Katowic, Krakowa. Cena 370F; AR - 650F. Inf. i rez. Paryż tel.: 47.39.88.26 lub 43.88.06.98 codziennie (8.00-22.00). Zapraszamy!
- * **AUTOKAREM** do Wrocławia, Katowic, Krakowa, Tarnowa, Mielca, Kolbuszowej, Rzeszowa, Stalowej Woli, Przemyśla. Odjazdy z Paryża i Aulnay s/Bois w czwartki i niedziele. Informacje: tel.48.79.03.10.; 45.89.27.98.
- * **OAZA-TRANS** w Niedzielę autokarem do Zielonej Góry, Kalisza, Łodzi, Kielc, Radomia, Lublina, Stalowej Woli. Informacja i rezerwacja: Paryż tel. 60.11.87.24. Codziennie od 8.00 do 22.00. Zapraszamy.
- * **TRANS-EUROPA** TEL.45.84.76.93.
- * **JANTAR** - biuro rezerwacji biletów autobusowych do licznych miejscowości w Polsce. Ceny zróżnicowane ze zniżkami. Informacje: od 8.00 do 23.00. Tel. 45.25.58.29
- * **GNP - VOYAGES** Vous propose la POLOGNE. Séjours, circuits, vacances dans les montagnes de Beskides. Toute l'année a des prix modérés. Spécial: organisation de la chasse, séjours de ski, fêtes de fin d'année. Consultez nous pour un rendez-vous 59100 ROUBAIX - 30, rue de LEERS; tel. 20.81.28.13

komfort

licencja polsko-francuska n°113 156 SE STW 94

450 F - 800 F

(ceny aktualne do 30.06.94.)

taryfy specjalne dla grup

LYON - 72.41.80.82.
GRENOBLE - 76.09.00.72.
ST ETIENNE - 77.93.10.07. ; fax. 74.96.30.63. MINITEL 3615 POLINFO

Polskie wędliny

- * **MANOREK**, producent polskich wędlin poleca swoje wyroby na targu w Les Lilas w Aulnay s/s Bols, oraz w Saint Denis i Argenteuil. Informacje tel. 39.93.42.00. (repondeur).

Lekcje

- * **INDYWIDUALNE** lekcje języka francuskiego. Tel.: 45.56.01.46.
- * **LEKCJE JĘZYKA FRANCUSKIEGO** - Indywidualne i grupowe (4-osobowe) dla początkujących i zaawansowanych, w godzinach rannych i wieczornych prowadzone przez profesora (dyplom na Sorbonie) - specjalista w nauczaniu j. francuskiego metodą audiowizualną. Tel.43.36.38.33. Paryż V.
- * **UWAGA!** miesięczny intensywny kurs języka francuskiego dla początkujących w grupach 4-osobowych. Czerwiec lub lipiec, 3 godziny dziennie. Tel.43.36.38.33.

Polska piekarnia

- * **POLSKA PIEKARNIA** zaprasza codziennie (oprócz niedziel) od 6.30 do 21.00. Polskie pieczywo i ciastka. Przyjmujemy zamówienia na uroczystości rodzinne. 18, rue Vieille du Temple - 75004 Paris, tel.: 42.78.38.25. M° St Paul lub Hotel de Ville.

Usługi

- * **PORADY PRAWNE**- Wiesław DYŁĄG przyjmuje na umówione spotkania Tel:40.58.16.84; Fax.45.75.25.80.
- * **RENOWACJE MIESZKAŃ** - w zakresie elektryki, hydrauliki, malowania, tapetowania, stolarki, kładzenia filizów - prowadzi firma - sari "BJP". Ceny konkurencyjne. Tel. 43.32.21.48.

Prace

- * **WEZMĘ ZASTĘPSTWO** na sierpień - Elżbieta - 45.63.65.78. (wieczorem).
- * **OŚRODEK "STELLA-MARIS" POSZUKUJE** na wrzesień i październik pracownika do naprawy elektryczności i wody oraz pracownicy do pomocy w kuchni i sprzątanii. Możliwość także pracy w przyszłym roku. Tel. 21.94.73.65. Wymagany uregulowany pobyt we Francji.

Lokale

- * **SPRZEDAM** b. ładne 2 pokoje w Warszawie na Wawrzyszewie. 125000 FF - do uzgodnienia. Tel.41.18.91.81.
- * **WYNAJMĘ** studio z garażem - Bols Colombes, od lipca (kaucja) - 45.63.65.78. (wieczorem).

UWAGA - UWAGA - UWAGA

2 NOWE LINIE FRANCJA - POLSKA

PARIS - Lille - Szczecin - Koszalin -
- Słupsk - Gdynia - GDAŃSK.

PARIS - Lille - Kalisz - Piotrków Trybunalski -
- Radom - Puławy - Lublin - ZAMOŚĆ.

* * *

W DALSZYM CIĄGU LINIE

PARIS - Lille - Poznań - Konin - Łódź - WARSZAWA.

PARIS - Lille - Zielona Góra - Wrocław -
- Opole - Gliwice - Katowice - KRAKÓW.

WSZELKIE USŁUGI I INFORMACJE
OFERUJE PAŃSTWU NASZE BIURO
W PARYŻU - POD NOWYM ADRESEM

93 Rue de Maubeuge
Métro: Gare Du Nord
75010 PARIS
tel. 42.80.95.60

BILLY MONTIGNY tel.(16)21.20.22.75

LILLE tel.(16)20.92.05.05

- * **SPRZEDAM** mieszkanie 56m2, centrum Warszawy z możliwością 150m2 strychu. Tel. 39.62.00.24
- * **WYNAJMĘ** pokój - tel. 69.05.11.28

Różne

- * **SPRZEDAM** polski parkiet bukowy 50m2. Wiadomość pod numerem telefonu 43.50.54.74 (po 20)

DOMY POLSKIEJ MISJI KATOLICKIEJ WE FRANCJI

ZAPRASZAJĄ:

Pielgrzymów i osoby pragnące wypocząć lub spędzić czas w spokoju i pięknej okolicy do:

LOURDES - "BELLEVUE", Route de Bartres, 65100 Lourdes; tel.(33) 62.94.91.82; fax.(33) 62.42.08.75

LA FERTE SOUS JOUARRE (60 km. od Paryża; 15 km od Eurodisneyland) - 31, rue d'Hugny, 77260 La Ferte sous Jouarre; tel.(33.1) 60.22.03.76; fax. 60.22.02.23.

**INFORMACJI UDZIELA RÓWNIEŻ SEKRETARIAT
P.M.K. W PARYŻU
263bis, rue St Honore, tel.(33.1) 42.60.07.69.**

KANCELARIA PRAWNA OLŚNICKI

TŁUMACZ wszelkich dokumentów urzędowych
i prywatnych PORADY PRAWNE

ZAŁATWIA: tłumaczenia urzędowe, papiery do ślubu i naturalizacji, pełnomocnictwa, adopcje, kontrakty notarialne, spadki, sprawy sądowe we Francji i w Polsce, sprowadzanie dokumentów i rodzin, formalności konsularne, itp.

ETUDE OLŚNICKI: Mille FAJANS
106, Rue Joffroy - 75017 Paris - M° Wagram. Tel. 47.63.88.91.
Przyjmuje: 9.00-12.00 i 14.00-19.00

DO POLSKI TYLKO Z POLKĄ!

2, RUE DE MONDOVI

75001 PARIS - M° CONCORDE

Tel. 40.20.00.80

LICENCJONOWANE LINIE
LUKSUSOWYMI AUTOKARAMI

z: Paryża, Lens, Douai, Valenciennes, Cambrai,
Reims, Metz, Freyming-Merlebach

do: GDAŃSKA, WARSZAWY, RZESZOWA, Poznań,
Sopotu, Grudziądz, Torunia, Bydgoszczy, Gniezna,
Zielonej Góry, Kutna, Konina, Białegostoku, Kielc,
Ostrowi Maz., Lublina, Puław, Łodzi,
Wrocławia, Opola, Strzelec Op., Gliwic, Zabrze, Gdyni,
Bytomia, Chorzowa, Katowic, Krakowa, Tarnowa,
Stalowej Woli, Tarnobrzega, Mielca,

Bielska-Białej, Czechowic, Pszczyny, Tych, Częstochowy.

WYJAZDY: PONIEDZIAŁEK, WTOREK, CZWARTEK,
PIĄTEK, SOBOTA, NIEDZIELA

PACZKI DO POLSKI

Biuro otwarte od wtorku do soboty
od 10.00 do 12.00 i od 14.00 do 18.00
w niedziele: od 10.00 do 14.00

Tel. 40.20.00.80.

Siret 325 776 003

Copernic

La Pologne en direct

SPRZEDAŻ BILETÓW
NA AUTOKARY DO POLSKI

ZA KAŻDY ZAKUPIONY BILET NA
AUTOKAR, CENA WYSYŁKI BAGAŻU
(z dostawą do domu) - **7.50 FF/KG**

PACZKI DO POLSKI - 11 FF/KG. Waga nieograniczona

COPERNIC

6, Rue des Immeubles Industriels

75011 Paris - tel. 40.09.03.43 M° NATION

BIURO OTWARTE: od 10.00 do 18.00, również w soboty i niedziele.

OFIARY NA TYDZIEŃ MIŁOSIERDZIA

Ks. HOŃKO Tadeusz - CORBEIL-ESSONNES - 620 F

Ks. MARGAS Czesław S.Ch. - DUNKERQUE - 1500 F

BRACTWO ŻYWEGO RÓŻAŃCA -

CALONNE-RICOUART - 820 F

Ks. WĄCHAŁA Józef S. Chr. - ESCAUDAIN - 5000 F

p. KOZŁOWSKA Anna - 2000 F

p. MAŁECKI Jadwiga od ZWIĄZKU BRACTW

ŻYWEGO RÓŻAŃCA - 1000 F

Ofiarodawcom serdeczne: "Bóg zapłać"

Dalsze ofiary prosimy przesyłać pod adres:
Mission Catholique Polonaise 263 bis, rue St Honore,
75001 PARIS wpłacając na: CCP 1268-75 N PARIS
lub czekiem i zaznaczając: "Na Tydzień Miłosierdzia"

PRZYJACIELE

GŁOSU KATOLICKIEGO:

ŻUKOWSKI Antoni - 450 F

OLSAŃSKA Wanda - 350 F

Serdecznie dziękujemy Czytelnikom, którzy
wspierają finansowo nasz emigracyjny tygodnik.

BIURO UBEZPIECZEŃ

"BIRAU-MALISZEWSKA"

Wyspecjalizowane w ubezpieczeniach:

- ZDROWOTNYCH (Mutuelle oraz Dniówki)

- LOKALOWYCH

- ZAWODOWYCH

(Responsabilité Civile, Decennale)

- SAMOCHODOWYCH

(Atrakcyjne ceny dla dobrych kierowców)

Tel. 42.80.28.87.

Przyjmujemy wyłącznie na umówione spotkania.

BIURO PORAD I TŁUMACZEŃ

W.A. KOCZOROWSKI

Ekspert Sądowy Tłumacz Przysięgły

przy Sądzie Apelacyjnym w Wersalu

90, Rue Anatole France

92290 Chatenay Malabry - Tel. 46.60.45.51.

lub

4, Villa Juge - 75015 Paris

Tel. 40.59.42.71 - Fax 40.59.83.62.

Formalności prawno-administracyjne, notarialne,
asystowanie w sądach i urzędach, redagowanie
aktów, podań, pism, tłumaczenia urzędowe.

NUMER ZŁOŻONY DO DRUKU 20 LIPCA 1994 r.

PRENUMERATA (ABONNEMENT)

GŁOS KATOLICKI - LA VOIX CATHOLIQUE

263 bis, rue Saint Honore

75001 PARIS

tel: 40.15.08.23

☐ Odnowienie abon. (renouvellement)

☐ Rok 250Frs

☐ Pół roku 130Frs

☐ Przyjaciele G.K. 350Frs

NAZWISKO:.....

IMIE:.....

ADRES:.....

.....

TEL:.....

☐ Czekiem

☐ CCP (CCP 12777 08 U PARIS)

☐ Gotówką

☐ Przekazem pocztowym

GŁOS KATOLICKI
VOIX CATHOLIQUE

TYGODNIK POLSKIEJ EMIGRACJI

Wydawca:

Polska Misja Katolicka we Francji

Adres Redakcji:

263bis, rue St Honore - 75001 PARIS

Tel: (1)40.15.08.23 - Fax: (1)40.15.09.64

CCP 12777 08 U

Dyrektor publikacji:

Ks. Rektor Stanisław Jeż

Redaktor:

Ks. dr Wacław Szubert

Zespół:

br. Władysław Szynakiewicz, Paweł Osikowski

Materiałów nie zamówionych redakcja nie zwraca.

Redakcja zastrzega sobie prawo dokonywania skrótów.

Redakcja nie odpowiada za treść ogłoszeń.

Druk:

INDICA

27, Rue des Gros-Gres - 92700 Colombes

tel. (1) 47 82 32 32

Warunki prenumeraty:

Francja: pół roku - 130 F, rok - 250 F

CCP 12 777 08 U Paris

Belgia: pół roku - 800 FB, rok - 1500 FB

P. Bronisław Dejneka - Rue Jourdan 80

1060 Bruxelles - CCP 000-1637856-11

Niemcy: pół roku - 43 DM, rok - 85 DM

Commerzbank Hannover, BLZ 250 400 66

Głos Katolicki, Konto N° 7911 77900

COMMISSION PARITAIRE N° 60593

ZŁE SŁOŃCE

Od wieków dwunożni mieszkańcy kuli ziemskiej, w każdym razie ci z naszej szerokości geograficznej, przyzwyczaili się, iż słońce jest zjawiskiem pożądanym, bo życiodajnym i w ogóle przyjemnym. Trudno sobie nawet wyobrazić Europejczyka czy cywilizowaną Europejkę, łącznie z ich nieletnim potomstwem, którzy nie marzyliby o urlopie pośród rozgrzanego piasku w kojących promieniach słońca. Odkąd, dobrych kilkadziesiąt lat temu, alabastrowo-biała karnacja dam wyszła z mody i przestała być atrybutem szlachetności, wszyscy na potęgę i dla zdrowia zaczęli się przyciemniać na słonecznych patelniach. Może był to podświadomy przejaw przełamania rasizmu społecznego i etnicznego, a może tylko przekonanie o zdrowotnych właściwościach kąpiei słonecznych w walce z krzywicą, gruźlicą czy melancholią. Tak czy inaczej zaczął się proces chowania parasoli w miarę odkrywania zalet słońca i odkrywania się przed nim. Oczywiście zdarzały się i susze, i upały stulecia, oparzenia słoneczne łącznie z koniecznością kuracji w kwaśnym mleku, schodzeniem czerwonej

skóry, a nawet udary słoneczne czy wręcz tajemnicze nowotwory skóry. Jednak były to tylko statystycznie nieliczne przypadki wynikające raczej z wad "materiałowych" ciał bez opamiętania opalanych, niż ze zgubnych właściwości normalnie dozowanego słońca. Co tu dużo gadać, oddawanie się bierne leżąc plackiem, czy czynne spacerując dziką plażą - opalaniu się, było fizyczną i psychiczną przyjemnością. Oczywiście jeżeli opalanie odbywało się dobrowolnie, a nie na przykład w indiańskich dybach lub na pustyni bez cienia i oazy. Od pewnego jednak czasu, może od 8 czy 5 lat, właściwie każdy z nas może odczuć na własnej skórze, że coś się zmieniło w "słonecznej materii". Nie wiadomo nawet, w każdym razie laikom, czy zaczęło się to po katastrofie w Czarnobylu czy w związku z powiększającą się dziurą ozonową. W każdym razie fizyczna, wręcz instynktowna przyjemność płynąca z wygrzewania się w promieniach słonecznych zaczęła u wielu zanikać. Zastąpił ją, znowu wręcz instynktownie, poza racjonalnie odczuwany niepokój, rozdrażnienie, niewytłumaczalne poczucie zagrożenia, ulegania porażeniu. Początkowo byliśmy skłonni przypisywać winę za szalenie szybkie, "nienaturalne" - "plamami" opalenie skóry wyjątkowo ostremu słońcu, brakowi opamiętania, niezastosowaniu jakichś smarowideł. Jednak z biegiem lat - sezonów "opaleńowych", zaczyna okazywać się, iż wina musi leżeć poza nami, poza dziwnie rozognioną i rozróżowioną naszą powłoką cielesną. Na dodatek, o

czym już młodszy nie pamiętają, opalone fragmenty opalonej osoby coraz silniej zaczynają dawać się we znaki, nie pierwszej czy drugiej nocy - jak dawniej bywało, ale po kilku dniach, kiedy normalnie objawy powinny ustępować właśnie. Kolorki opalonych wczasowiczów też są jakieś takie sinawe, i martwe. Różni naukowcy, dermatolodzy i ekolodzy wskazują na przyczyny, przestrzegają, biją na alarm, przemysł farmaceutyczny produkuje coraz "mniej przeźroczyste" kremy do (czy raczej przeciw) opalaniu, optycy zalecają odporne na promieniowanie słoneczne, coraz czarniejsze okulary; do łask zaczęły wracać parasole i kapelusze od słońca bo słońce stało się złe.

Ludzie przywykli do tego, że nad większością zatrutych rzek siedzi się tylko, a nie kąpie, że złowione w nich ryby nafaszerowane są trującymi związkami, że mięso napchane bywa hormonami i że rzodkiewka rosnąca przy autostradzie jest siedliskiem metali ciężkich.

Okazuje się, że z tym wszystkim jakoś da się jeszcze wegetować, można żyć w cieniu, w ciemnych okularach, pijąc tylko przegotowaną wodę lub coca colę, oddychając ostrożnie. Ale co to za życie! A może to jeszcze tylko taki zły "ekologiczny" sen przysniony w środku lata nad czystym, szmaragdowym morzem, pośród złotych piasków, które właśnie nawiał nam na nos powiew wiatru i... i zaraz się obudzimy, znowu za mocno opaleni. Tak czy inaczej nie zapominajmy o parasolu i cieniu.

Paweł OSIKOWSKI

POLSKA-FRANCJA ŚWIAT

Po pięciu latach prac renowacyjnych, które kosztowały 130 mln franków, muzeum Sztuk Pięknych w Rouen na nowo dostępne jest dla publiczności. Można w nim podziwiać kolekcję malarstwa od XV do XIX wieku, w tym przede wszystkim piękny obraz Velazqueza, i płótna Veroneza i Gerarda Davida, a także serię obrazów Gericault.

Muzeum posiada poza tym kilka bardzo wartościowych płócien impresjonistów francuskich. Na inaugurację placówki - po remoncie - jej dyrektor Francois Bergot zgromadził w jednej z sal, 16 z 30 słynnych "Katedr Rouen", namalowanych 100 lat temu przez Claude Moneta. Od 1895 roku nie było we Francji wystawy, która zgromadziłaby w jednym miejscu te malarskie arcydzieła, przedstawiające normandzką katedrę - jeden z najpiękniejszych zabytków francuskiej sztuki gotyckiej. 62-letni Monet namalował

katedry, po dwóch innych, tak lubianych przez siebie seriach: "Stogach siana" i "Topolach". Osiągnął w nich taką maestrię, że uważa się, iż stał się w nich prekursorem sztuki XX wieku - tasyzmu i abstrakcjonizmu.

Claude Monet, przystępując do pracy nad katedrą w Rouen, był już malarzem bardzo znanym, cenionym i jego płótna sprzedawały się zupełnie nieźle, a ich autor nie miał żadnych kłopotów finansowych. Pozwalało mu to malować w spokoju. Katedrę przeniósł na płótna w czasie dwóch kolejnych zim - 1892 i 1893. Pracował na placu przed kościołem w trzech różnych miejscach. Trzecie - specjalnie dla niego wybudowana drewniana budka - okazało się najlepsze, a w każdym razie lepsze od sklepików, gdzie tworzył poprzednio przed ciekawskim okiem kupujących klientów. Monet malował często 12 godzin na dobę i na 10 płótnach równocześnie, przechodząc od jednego do drugiego, zależnie od oświetlenia w danej chwili. Każdy obraz jest inny - jeden jest brunatny, drugi szary, trzeci błękitny. W rzeczywistości

żaden nie jest podobny do prawdziwej katedry o białej fasadzie.

Zaletą wystawy w Muzeum Sztuk Pięknych jest to, że obrazy zaprezentowane są w porządku chronologicznym, co pozwala prześledzić rodzenie się dzieła i postępy techniki malarskiej, coraz swobodniejszej, a jednocześnie coraz lepiej opanowanej. Po namalowaniu fasady, artysta próbuje kolejnych, różnych kątów; raz się oddala, a raz zbliża do monumentu. Raz maluje katedrę w pełnym słońcu, innym razem w cieniu lub półcieniu. Na naszych oczach świątynia ulega metamorfozie, staje się coraz mniej realna, jej architektura jakby topnieje, rozpuszczając się w kolorach i świetle.

20 lat po namalowaniu "Katedr", Monet w swoim atelier w Giverny stworzył "Nenufary"; malował już je niemal z pamięci. Temat był tu właściwie tylko pretekstem, to co najważniejsze w tych płótnach to barwa i strumienie światła. Wystawę w Rouen oglądać można do 14 listopada 1994 r.

Anna RZECZYCKA-DYNDAL